

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. marts 2024 blev i sag nr. 99653:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 13/4 2023 har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Klager anmelder den 21.december 2020 at hun er sygemeldt grundet stress og depression. Første sygedag angives til 2.juni 2020.

Selskabet anerkender skaden den 30.marts 2021 samt at klagers midlertidige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. De påbegynder udbetalingerne. Herefter forlænger selskabet løbende ydelsesperioden.

Den 2.august 2022 (bilag A1) overgår selskabet til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne. Denne vurderer selskabet ikke er nedsat med mindst halvdelen. Årsagen hertil er, at selskabet vurderer, at klager med de rette skånehensyn vil kunne arbejde mere end halv tid.

Selskabet fastholder den 14.december 2022, på baggrund af klagers egen klage (B1). Selskabet påstår at klagers generelle erhvervsevne i et bredere udsnit af relevante erhverv og jobs ikke er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet påstår endvidere, at klagers erhvervsevne kan bringes op til mere end halvdelen, såfremt klager breder sin arbejdsindsats ud på flere dage.

På vegne af klager fremsætter undertegnet en indsigelse til selskabet (bilag B). Herunder fremsættes der en lang række anbringender der vanskeliggør selskabets begrundelse for at stoppe udbetalingerne;

Der henvises til konklusion fra [anden aktør] af 12/5-22 (bilag C1) hvoraf det fremgår, at klager har været arbejdsprøvet 4 dage ugentligt, men at generne var for voldsomme, hvorfor hun skulle tilbage på 3 arbejdsdage ugentligt. Det fremgår endvidere, at yderligere jobprøvning er udtømt og at klagers maksimale ugentlige arbejdstid er 15 timer, dog med pauser i løbet af dagen (2 pauser af 10-15 min pr. dag). 100 % effektiv i de 15 timer. Det vurderes om klagers tilstand;

'Vurderes stationær ugentlig effektiv arbejdstid på 13-15 timer. [Klageren] har kæmpet og har nået sit maks. Det vurderes, at praktikken har været retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked.'

og

'Der kan ikke peges på andre funktioner, hverken hos pågældende arbejdsgiver eller på det øvrige arbejdsmarked, der kan stille funktioner til rådighed, som aktuelt vil kunne øge hendes effektivitet i nogen væsentlig grad'

En konklusion der er svært sammenlignelig med selskabets påstand om, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Det er via praktikken bevist, at klager har ydet sit maksimale og det konkluderes at den er retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked.

I konklusionen skrives også følgende i forhold til vurdering af brancher der kan peges på i forhold til fremtidig beskæftigelse:

'Det vurderes at (red.klagers navn) fremadrettet kan varetage funktioner svarende til den gennemførte praktik. Det vil sige indenfor diverse omkring administration og service samt andre ad-hoc opgaver i forhold til lettere forefaldent arbejde.'

Det er også værd at bemærke, at arbejdsprøvningen er foregået udenfor klagers normale arbejdsområde som var [...] i mere end 10 år. Praktikken er gennemført hos en [...] (bilag H), hvor klager har lavet ad hoc-opgaver som kontorfunktionær.

Der henvises også til LÆ265 af 21/6-22 til Rehabiliteringsteamet (Bilag I). Heraf fremgår det;

'Stress for 2.gang samt depression og belastningsreaktion. Kæmpet for at komme op i tid, men kom aldrig over 12 timer ugentligt. Følgende skånehensyn har været nødvendige:

- Nedsat tid og restitutionstid mellem fremmødedagene
- Struktur, en opgave af gangen
- Ikke for mange deadlines
- Mulighed for at holde pause
- Rolige omgivelser

Ud fra ovenstående kan konkluderes at klager ikke kan arbejde mere en maksimalt tre dage om ugen, da der skal være restitutionstid imellem fremmødedagene. Derudover anføres det, at maksimal arbejdstiden for forsikrede er 12 timer ugentligt, hvilket i sig selv giver et maksimum på 4 timer tre gange om ugen.

Dermed er klagers erhvervsevnetab dokumenteret til at udgøre mere end 50 %, og at selskabets vurdering om, at klager kan bringe sin erhvervsevne op til over halvdelen ved at dele arbejdstiden ud over flere dage ikke er en mulighed.

For så vidt angår selskabets vurdering af, at der både vil være en varig psykisk sårbarhed, men at der er tale om en velbehandlet depression og i periodevis fortsat sociale belastninger, henledte

undertegnet selskabets opmærksomhed til det faktum, at klager også lider af dokumenteret stress/belastningsreaktion, som flere gange vurderes hhv. tvivlsom og varig.

I LÆ 135 af 30/11-2020 (bilag J) skrives:

'Prognose for depression god, men for stress tvivlsom'

Der skrives i udtalelse fra egen læge af 23/6-21: (bilag K)

'Mht. det psykiske, så har hun det fortsat svært, nok mest svært ved at hun ikke kan det hun gerne vil. Har anbefalet flexjob'

I LÆ145 af 23/6-21 (bilag L) skrives endvidere at tilstanden vurderes kronisk, og at prognosen for stress nu er dårlig, samt at det vurderes at det er urealistisk at tro, at hun kan arbejde fuld tid:

'Mht. stresssymptomer er prognosen dårlig, da hun har været udsat for stress og psykisk vold gennem rigtig mange år. Mener hendes tilstand er kronisk, og at det er urealistisk at tro, at hun kan komme tilbage på arbejdsmarkedet på fuld tid.'

Af selskabets afgørelse fremgår det, at det særligt er klagers helbredsmæssige erhvervsevne der er afgørende.

Fra sagens objektive lægelige akter ved vi, at klagers funktionsnedsættelse består i:

- træthed
- øget søvnbehov
- koncentrationsbesvær
- migræne
- manglende overskud
- hukommelsesbesvær
- susen for ørerne
- lydfølsom
- angst

Selskabet mener at tilstanden er bedret i perioden under sygemeldingen. Det afvist undertegnet under henvisning til psykologsamtalenotat af 19/10-21, hvoraf det fremgår at klager igen har været nødt til at påbegynde migræne medicin, hvilket direkte modbeviser selskabets påstand om, at der skulle være sket en så væsentlig bedring i sygemeldingen, at klager ikke er dækningsberettiget. Desuden nævnes i dette notat også, at klager er meget træt, har kort lunte, hukommelsesbesvær og svært ved at overskue noget.

Undertegnet henviste også til speciallægeerklæringen af 26/9-2022 (bilag G). Her fremhævede vi konklusionen fra speciallægeerklæringen, hvoraf det fremgår;

'Der vurderes at være fin og kausal sammenhæng mellem undersøgtes anamnese og sygdomsudvikling samt stillede diagnoser og påvirkning af funktionsniveau'.

og

'Hun beskriver meget begrænset resterende overskud og et stort behov for at restituere sig mellem sine arbejdsindsatser... Hun har behov for betydelige og vedvarende skånehensyn i forhold til nedsat tid på en rolig og gerne mindre arbejdsplads...'

Derudover henvises undertegnet til bevillingen af fleksjob, hvoraf det fremgår, at klager har ret til fleksjob på 10 timer om ugen. Begrundelsen herfor er anført som;

'Forsikrede vurderes at have varige og væsentlige begrænsninger i sin arbejdsevne. Der er lagt vægt på, at der er lavet en afklaring af forsikredes arbejdsevne, som viser at forsikrede med de rette skånehensyn kan arbejde 10 timer om ugen.'

Således kan det konkluderes, at kommunen faktisk skærper tidligere lægelige vurderinger, således at klager nu kun kan arbejde 10 timer om ugen, samt at hendes begrænsninger vurderes til at være varige og væsentlige. I den forbindelse henviste jeg til præmisserne i FED.2016.223Ø, hvoraf det følger, at omstændighederne omkring bevillingen af fleksjobbet må indgå i vurderingen af forsikredes erhvervsevnetab.

På vegne af klager gjorde undertegnet derfor gældende, at når det fra såvel kommunal som fra lægefaglig side er konkluderet – på baggrund af det langvarige kontakt og behandlingsforløb – at klagers helbredsmæssige tilstand er uforenelig med varetagelsen af et arbejde på mere end 10-15 timer ugentligt, så bør disse vurderinger tillægges større vægt end selskabets internt ansatte lægekonsulent, idet de er fremsat af for sagen uvildige parter- Parter som i øvrigt har de bedste forudsætning for at vurdere klagers erhvervsevnetab.

Det gjordes derfor gældende, at klager har løftet bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor hun er berettiget til fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne.

Selskabet valgte dog at fastholde under dets afgørelse (bilag C), denne gang under henvisning til, at klager ikke havde været til psykolog siden starten af 2021. En påstand som klager dokumenterede var forkert (bilag D). Klager har dokumenteret set være til psykolog hos [Anden aktør] i [...] april 2022.

Selskabet gjorde tilmed gældende, at klager ikke har været jobprøvet mere end 15 timer ugentligt. Hertil bemærkede klager (bilag D), at det ikke kan anses som afgørende ved vurderingen af, om klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, da det fra flere sider er vurderet, at hun ikke kan arbejde mere end 15 timer ugentligt. Af indstillingen til fleksjob fremgår det sågar at det blot er 10 timer ugentligt. Se bilag D for klagers fulde argumentation. Klager henviste også til kendelsen AK 98.162. Af kendelsen fremgår det, at det forhold et forsikrede havde været jobprøvet over 15 timer, og endda en enkelt uge hele 28 timer, ikke føre til andet resultat end at forsikrede har dokumenteret at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad.

Selskabet påstår også, at der består et fravær af svære psykiske lidelser. Hertil bemærkede klager, at selskabet har bragt et uddrag fra speciallægeerklæringen hvoraf det fremgår, at klager har kronisk belastningstilstand med PTSD-elementer. Derudover fremgår det ikke at depressionen er forsvundet.

En kronisk belastningstilstand med PTSD-elementer er allerede foruden den depression der fortsat består tilstrækkelig svær til, at den kan føre til at klager helbredsmæssige erhvervsevne anses som nedsat med mindst halvdelen indenfor det brede arbejdsmarked.

Speciallægen synes da også at dele denne opfattelse, idet han i speciallægeerklæringen 26/9-22 fremsætter følgende vurdering af forsikredes erhvervsevne;

'Hun beskriver meget begrænset resterende overskud og et stort behov for at restituere sig mellem sine arbejdsindsatser... Hun har behov for betydelige og vedvarende skånehensyn i forhold til nedsat tid på en rolig og gerne mindre arbejdsplads...'

I forlængelse af ovenstående henviste klager til kendelsen AK 97.953 (2023). I sagen fik klager medhold på baggrund af en lang række af de samme symptomer som klager i nærværende sag, endda uden at være diagnosticeret med en egentlig depressionsdiagnose, men 'blot' en depressiv symptomudvikling. Se bilag D for klagers fulde argumentation for anvendelsen af AK 97.953 i relation til nærværende sag.

Klager understregede overfor selskabet, at hun fortsat behandles med piller, ro samt behandlinger som kraniosekral terapi, body SDS og akupunktur.

Klager afviste også selskabets påstand om, at det alene er klagers subjektive opfattelse, at hun ikke kan arbejde mere end tre dage ugentligt. Der forefindes i sagen blandt andet [Anden aktør] evaluering af 12/5-2022, der fastslår, at hun har været prøvet udover tre dage med negative konsekvenser til følge.

Klager bemærker afslutningsvis overfor selskabet, at hun er arbejdsprøvet i et erhverv der ligger langt fra hendes eget under inddragelse af en række skånehensyn, uden at det har medført at hun tilnærmelsesvis har kunne arbejde mindst halv tid. Hun er fra såvel kommunal som fra lægefaglig side vurderet ude af stand til igen at opnå ordinær beskæftigelse på mindst halv tid. Årsagen hertil er begrundet i en tilstand og en række gener, som flere gange er anerkendt af Ankenævnet for Forsikring, som tilstrækkelige til at fastslå, at den helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

På den baggrund fastholdes klagers krav.

Den 16.marts 2023 fastholder selskabet (bilag E). Det sker grundlæggende set, under henvisning til, at klagers geneopfattelse og dennes indvirkning på hendes erhvervsevne, er selvopfattet.

Idet klager til stadighed er uenig i selskabets afgørelse, indbringes sagen nu for Ankenævnet for Forsikring.

Jeg beder Ankenævnet være opmærksom på kendelserne AK 95.418 - 95.219 - 93.795 - 93.914 - 93.603 - Kendelserne er gengivet i relation til sagen i bilag B.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Indklagede skal tilpligtes at anerkende, at klager er berettiget til yderligere udbetalinger for erhvervsevnetab. Forfaldne ydelser skal forrentes i medfør af forsikringsaftalelovens § 24.

Selskabet skal tilpligtes overfor klager at erstatte, klagers repræsentationsudgifter forud for sagens anlæg ved Ankenævnet for Forsikring eller et mindre beløb fastsat af Ankenævnet."

Selskabet har den 16/5 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Hvilken forsikring er der tale om?"

Forsikrede har to pensionsordninger.

Første ordning

Forsikredes første ordning er tegnet den 1. oktober 2016 gennem en privat tegnet ordning.

Det gældende aftalegrundlag er pensionsbevis (bilag 1) og pensionsvilkår (bilag 2).

Dækningen omfatter blandt andet en erhvervsevneforsikring og indbetalingsikring, jf. vilkårenes pkt. 4.1.

Efter vilkårenes punkt 4.1.1.1. er erhvervsevnen nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering, er nedsat med mindst halvdelen, og forsikredes indtjening er nedsat med mindst halvdelen.

Det fremgår hertil, at erhvervsevnen er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Anden ordning

Forsikredes anden ordning er tegnet den 1. august 2019 gennem hendes arbejdsgiver.

Det gældende aftalegrundlag er pensionsbevis og pensionsvilkår (bilag 3).

Dækningen omfatter blandt andet en erhvervsevneforsikring og indbetalingsikring, jf. vilkårenes pkt. 6.1.

Efter vilkårenes punkt 6.1.1.1. er erhvervsevnen nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering, er nedsat med mindst 50 procent, og den forsikredes indtjening er nedsat med mindst 10 procent.

Det fremgår hertil af pkt. 6.1.1.2., at den helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Den helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

Hvad handler sagen om?

Sagen angår, hvorvidt forsikrede er berettiget til at få udbetalt erhvervsevnetabsforsikring og indbetalingsikring efter 1. oktober 2022. I perioden fra 1. januar 2021 til den 28. februar 2021 foretog PFA midlertidige udbetalinger til forsikredes arbejdsgiver, og i perioden fra den 1. marts 2021 til den 30. september 2022 modtog forsikrede selv midlertidige udbetalinger under forsikringen, ud fra en vurdering af forsikredes erhvervsevne i det tidligere erhverv som [...].

Fra den 1. oktober 2022 overgik PFA til en vurdering af den generelle erhvervsevne, idet det stod klart at forsikrede ikke kunne vende tilbage til sit hidtidige arbejde. På baggrund heraf blev det vurderet, at forsikrede ikke opfyldte betingelserne for at være berettiget til invalidepension.

Derudover skal ankenævnet tage stilling til forsikredes krav om dækning af repræsentationsomkostninger, forud for sagens anlæg ved Ankenævnet.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i [1970'erne], og hun er uddannet [...]. På tidspunktet for sygemelding var hun ansat som [...], hvor hun havde administrativt arbejde og endvidere stod for kontakt til konsulent-huse og til ledere, der skulle bruge konsulenter.

Den 2. juni 2020 blev forsikrede sygemeldt fra sit arbejde, grundet depression og arbejdsrelateret stress. Ved konsultation hos egen læge den 10. juni 2020, blev det fastsat, at forsikrede skulle være fuldtidssygemeldt i 4 uger frem (bilag 4, side 7).

Ved opfølgningssamtale med kommunen den 21. juli 2020 gav forsikrede udtryk for, at hun havde det bedre, end da hun blev sygemeldt. Hun gik til psykolog og body SDS forløb og blev endvidere bevilliget forløb ved [Anden aktør] (bilag 5, side 3).

Kommunen beskrev endvidere ved notat den 21. juli 2020, at de ikke vurderede behov for iværksættelse af praktik, for at forsikrede kunne vende tilbage til arbejdet. De vurderede muligvis genoptagelse af arbejde ultimo august 2020 (bilag 5, side 1).

Forsikrede var til afklarende samtale hos psykolog [Anden aktør] den 21. august 2020, hvor forsikrede gav udtryk for at hun var rigtig glad for Body SDS-behandlingen. Hun fortalte at hun startede på sit daværende arbejde om sommeren, og hun havde et ønske en 30 timers stilling grundet sårbarhed fra seneste sygemelding og for at få hverdagen alene med hendes to børn til at hænge sammen. Hun blev dog tilbudt og accepterede en 37 timers stilling med plads til hjemmearbejde. Forsikrede sygemeldte sig pga. forholdene med hendes arbejdsgiver blev for meget. Hun gav udtryk for, at hun havde oplevet bedring i løbet af hendes sygemelding, men at hun mærkede opblussen i hendes symptomer grundet tilbagevendingsplan. Hun angav hendes søvn bedret, og hendes koncentration let bedret, men forsat svækket hukommelse. Psykologen angav bl.a. følgende om hendes indtryk (bilag 6):

' [...] Upåfaldende formel og emotionel kontakt.

Der fås indtryk af at [forsikrede] er udfordret på at få arbejdsliv og privatliv til at hænge sammen på 37 timer/ugen og at hun belastes af samarbejde med hendes daglige leder og til dels også chefen. [...]

Forsikrede angav ved samtale med kommunen den 21. oktober 2020, at hun optrappede i arbejde til 3x3 timer ugentligt. Hun håbede at kunne raskmelde sig den 31. december 2020 (bilag 7, side 46).

Den 19. november 2020 oplyste forsikrede til kommunen, at hun arbejdede 4x3 timer ugentligt. Hun var begyndt at få migræne igen, hvorfor hun optrappede i medicin (bilag 7, side 20).

Forsikredes praktiserende læge noterede ved helbredsattest den 30. november 2020, at det gik fremad vedrørende hendes depression og at prognosen var god. Hun blev opsagt pr. 28. februar 2021 og fritstillet. Det er endvidere angivet, at hun var i antidepressiv behandling (bilag 7, side 1).

Kommunen noterede den 14. december 2020, at forsikrede blev opsagt pga. hendes stilling blev nedlagt. Hun oplevede en lettelse, da det ikke pressede hende. Hun oplevede at hun generelt havde det bedre (bilag 8, side 109).

Forsikrede fremsendte den 21. december 2020 Ansøgning om udbetaling ved erhvervsevne (bilag 9). Forsikrede oplyste, at hun var sygemeldt grundet stress og at hun havde mærket symptomer herpå siden april 2020. Forsikrede angav symptomer i form af træthed, koncentrationsbesvær, migræne, manglende overskud, hukommelsesbesvær, susene for ørene og lyd følsom. Forsikrede angav endvidere, at hun havde levet i et ægteskab med psykisk vold.

Ved lægeattest til rehabiliteringsteam udfærdiget af praktiserende læge den 4. februar 2021, beskrev lægen, at forsikrede nok skulle finde et godt nyt arbejde, og at hun igen skulle kunne arbejde 32-37 timer ugentligt (bilag 8, side 49).

Ved forsikredes besvarelse af spørgeskema den 10. februar 2021 til kommunen, angav hun, at hendes helbred ikke var i vejen for, at hun kunne arbejde med enkelte begrænsninger. Såfremt hun fandt et arbejde hvor hun følte sig tryk og som var fleksibelt, kunne det godt lade sig gøre at arbejde (Bilag 8, side 13)

Af kommunalt notat udfærdiget den 8. marts 2021 fremgår det, at forsikrede ønskede at deltage i et kursus. Hun blev oplyst, at kursuset var for mange timer, da det var to gange om ugen af 8 timers varighed. I så fald skulle jobcenteret kigge på hendes uarbejdsdygtighed (bilag 8, side 1).

PFA påbegyndte med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021, udbetaling af invalidepension til forsikredes arbejdsgiver (bilag 10).

Forsikrede oplyste ved samtale med kommunen den 26. april 2021, at hun havde det okay over påske, men oplevede at dykke igen efter. Hun gav udtryk for, at der primært var tale om lavt energiniveau. Hun var ikke trist eller ked af det, og oplevede ikke bekymringstendens som tidligere og hun var ej heller umotiveret (bilag 11, side 82).

Af kommunens brev den 25. maj 2021 fremgår det, at de vurderede forsikrede i besiddelse af gode erhvervsmæssige kompetencer, der ved fremtidig raskmelding kunne anvendes på ordinære vilkår. (bilag 11, side 43).

Forsikrede oplyste ved samtale med kommunen den 10. juni 2021, at hun psykisk havde det bedre, men fortsat blev udtrættet (bilag 11, side 23).

Af helbredsattest udfærdiget af praktiserende læge den 23. juni 2021, fremgår det, at forsikrede under havearbejde i maj 2021 fik smerter i ryg og ben. Fysioterapi havde god effekt og det gik fint fremad. Hun kunne bevæge sig mere frit, og der var ingen tegn til diskusprolaps. Hun fremstod endvidere ikke udpræget depressiv og der var god effekt af medicinen. Hun var endvidere afsluttet ved psykolog. Forsikrede blev bedt om at kontakte lægen ved forværring. Lægen vurderede, at

hun på daværende tidspunkt kunne arbejde mellem 12-20 timer ugentligt, afhængig af arbejdets art (bilag 11, side 16).

PFA henviser endvidere til samlede lægejournaler modtaget 17. marts 2021 (bilag 12).

Forsikrede startede i virksomhedspraktik som kontormedhjælper/ administrativ medarbejder den 1. oktober 2021, hos en [...]. Hendes skånehensyn blev indledningsvist angivet til nedsat tid, struktur, ikke for mange deadlines, mulighed for at holde pauser og rolige omgivelser (bilag 13, side 84).

Ved samtale med [Anden aktørs] virksomhedskonsulent den 10. december 2021 oplyste forsikrede, at hun var udfordret med hendes yngste barn som havde det svært og ikke altid ville afsted i skole, dette påvirkede hendes generelle overskud.

Forsikrede oplyste til [Anden aktørs] psykolog den 11. marts 2022, at hun havde været nede i en periode pga. private omstændigheder, som havde krævet en del energi og givet anledning til tankemylder og søvnbesvær (bilag 13, side 45).

Af opfølgningssamtale med [Anden aktør] psykolog den 20. april 2022, fremgår det, at forsikredes yngste [barn] var i bedring, hvilket var en stor lettelse for hende. Endvidere fremgår: ' [...] fortæller at det fik hende til at tænke at hun så ikke længere er syg og burde kunne arbejde mere, men fordi hun ville tale om dette til dagens samtale, kom hun til at tænke over det og indså at det ikke var logisk, da hendes [barns] udfordringer ikke har være med hendes sygemelding at gøre.' (bilag 13, side 41).

Forsikrede oplyste til kommunen den 25. maj 2022, at hun var blevet ansat 15 timer om ugen, i den virksomhed hvor hun havde været i praktik. Hun oplyste hun arbejde 3 dage om ugen og var glad for hendes to restitutionsdage (Bilag 13, side 19).

Virksomhedskonsulent fra [Anden aktør] udfærdigede den 12. maj 2022 afsluttende evaluering. Heraf fremgår bl.a., at forsikrede i sidste uge af sin praktik formåede at arbejde mellem 13-15 timer fordelt over tre dage. Forsikrede angav, at hun efter en periode hvor hun forsøgte at arbejde 4 dage, kunne mærke, at det ikke fungerede for hende, da hun følte sig udmattet. Forsikrede gav udtryk for i begyndelsen af hendes praktik, at hun var enormt træt og var begyndt på migrænepiller igen. Hertil bemærkede hun, at det nok skyldtes at det var nyt og at hendes system skulle i gang igen. Hun mærkede herefter ved anden opfølgning, at hendes træthed var aftaget og at hun havde mere overskud. Hertil bemærkede hun, at hun ikke længere havde behov for migrænepiller i samme omfang. Praktikværten vurderede, at forsikrede var effektiv de fulde 15 timer (bilag 13, side 23).

Det er endvidere angivet i evalueringen, at forsikrede bor alene med sine to [børn]. Der har været nogen udfordringer privat, hvor den ene [barn] havde haft det svært i skolen. Det gik på daværende tidspunkt bedre (bilag 13, side 27).

Den 2. august 2022 traf PFA afgørelse om at stoppe udbetalingerne og indbetalingerne til forsikredes ordning pr. 30. august 2022 (Forsikredes bilag A1). PFA sendte efterfølgende et brev den 11. august 2022, hvori selskabet forlængede forsikredes udbetaling til den 30. september 2022 (bilag

14), og indledte endvidere indhentelse af en speciallægeerklæring på baggrund af forsikredes klage af 3. august 2022.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring udfærdiget den 26. september 2022 fremgår bl.a. følgende (bilag 15):

...

Speciallægen skønnede at forsikrede var tæt på remission efter sit andet depressive gennembrud. Speciallægen konkluderede, at hun havde en kronisk forløbende belastningsrelateret tilstand, med PTSD-elementer, samt risiko for udvikling af depressive gennembrud, særligt efter belastende perioder. Herudover blev det vurderet, at forsikrede havde angst udvikling i kravsituationer. Speciallægen vurderede endvidere, at forsikrede havde et arbejdsmarkedspotentiale, men i forhold til det rummelige arbejdsmarked. For så vidt angår skånehensyn beskrev lægen følgende:

'Hun har behov for betydelige og vedvarende skånehensyn i forhold til nedsat tid på en rolig og gerne mindre arbejdsplads, hvor hun mødes med en positiv og anerkendende tilgang, og hvor hun bydes opgaver, som hun kan løse i eget tempo, og overskue.'

Forsikrede blev tilkendt fleksjob ved virkning fra 10. november 2022. Af kommunens afgørelse fremgår følgende (Forsikredes bilag F):

'Vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at der er lavet en afklaring af din arbejdsevne, som viser, at du med skånehensyn, kan arbejde 10 timer om ugen.'

På baggrund af speciallægeerklæringen fastholdt PFA deres afgørelse ved brev af 14. november 2022 (Forsikredes bilag A).

Efter PFA havde modtaget en klage fra forsikredes partsrepræsentant [...] den 10. december 2022 (Forsikredes bilag B), fremsendte PFA Pension den 19. januar 2023 et svar, hvor selskabet fastholdt afslag (bilag 16).

[Repræsentant] henvendte sig igen den 8. marts 2023 (Forsikredes bilag D), som selskabet besvarede ved afgørelse den 16. marts 2023 (Forsikredes bilag E), hvori selskabet fastholdt tidligere afgørelse.

Begrundelse for PFA's vurdering af erhvervsevnen

PFA Pension fastholder afgørelsen.

Forsikredes tilstand har været skønnet stationær siden 1. august 2022 og hun er erhvervsmæssigt afklaret i kommunalt regi pr. 10. november 2022, hvorfor PFA har været berettiget til at lade fortsat dækning afhænge af en vurdering af hendes generelle erhvervsevne indenfor ethvert passende erhverv.

Ved selskabets vurdering, har selskabet lagt vægt på følgende to overordnede forhold:

- 1) Forsikredes helbredsmæssige forhold kan ikke forklare den begrænsede arbejdstid til 15 timer
- 2) Kommunens erhvervsmæssige afklaring har været utilstrækkelig

Ad de helbredsmæssige forhold

Det er PFA's vurdering, at det ikke er helbredsmæssigt dokumenteret, at forsikrede opfylder betingelserne for udbetaling. På baggrund af sagens oplysninger - herunder særligt udviklingen i de

lægelige oplysninger, er det PFA's vurdering, at der ikke er dokumentation for at forsikrede ikke er i stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid indenfor et passende erhverv.

PFA har blandt andet lagt vægt på, at forsikrede blev sygemeldt grundet arbejdsrelateret stress-belastning og depression for knap 3 år siden, og som kom til udtryk i form af manglende energi, overskud, kognitive gener og migræneanfald. Forsikrede har været i psykolog behandling og body SDS-behandling med positiv effekt. Forsikredes psykolog behandling ophørte i primo 2021 hvorefter hun alene har været fulgt af virksomhedskonsulent og psykolog fra [Anden aktør], i forbindelse med hendes visitering til tværfagligt forløb i perioden fra august 2021 til 20. april 2022.

Forsikrede har endvidere været i medicinsk behandling mod depression, som har haft skærmende og stabiliserende effekt på forsikrede. Egen læge vurderede ikke længere forsikrede udpræget depressiv i juni 2021. Ved speciallægeundersøgelsen den 26. september 2022 vurderede lægen, at hendes depression var tæt på remission (forsvundet). Speciallægen vurderede, at hun havde en kronisk forløbende belastningsrelateret tilstand, med PTSDelementer grundet tidligere psykisk voldeligt forhold. Der er således ikke tale om en egentlig PTSD-diagnose. Ved den objektive undersøgelse fandtes normale psykiske forhold. Der er således ikke beskrevet nogen svære psykiske lidelser i de lægelige akter. Hertil bemærker selskabet, at speciallægen vurderede, at forsikrede havde arbejdsmarkedspotentiale, såfremt hendes skånehensyn endvidere var overholdt.

Det er ligeledes selskabet vurdering, at de faktorer som udløste forsikredes arbejdsrelaterede stress og depression i primo 2020, ikke længere er til stede. Hertil bemærker selskabet, at der fandtes klar bedring i forsikredes tilstand, efter ophøret af hendes arbejde på seneste arbejdsplads.

Forsikredes partsrepræsentant henviser til, at forsikrede i oktober 2021 var påbegyndt migræne-medicin igen, hvorfor der ikke skulle være tale om en bedring i forsikredes helbred. PFA bemærker hertil, at forsikrede angav at dette skyldtes hun lige var påbegyndt arbejde igen. Ved efterfølgende opfølgning angav forsikrede mindre træthed og mere overskud, samt mindre behov for migræne-medicin.

PFA bemærker, at forsikrede har givet udtryk for at sociale forhold har indflydelse på hendes overskud og at disse forhold i øvrigt påvirker hendes psyke. Selskabet gør i den forbindelse opmærksom på, at PFA alene udbetaler løbende erhvervsevneforsikring som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, jf. forsikringsbetingelserne punkt 4.1, jf. bilag 2, side 28 og punkt 6.1, jf. bilag 3, side 67.

Slutteligt bemærker PFA, at selskabets lægekonsulent vurderede forsikredes helbredstilstand og erhvervsevne, inden PFA standsede udbetaling af ydelser den 30. september 2022. Lægekonsulenten vurderede, at tilstanden var forbedret væsentligt under sygemeldingen, og at det ikke alene er helbredsmæssigt begrundet at timeantallet ikke blev øget til over halv tid. Det var således lægekonsulentens vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettiget grad ved PFA's stop af udbetalinger. Denne vurdering fastholdt lægekonsulenten efter udfærdigelsen af den psykiatriske speciallægeerklæring den 26. september 2022, og bemærkede, at der ikke forelå helbredsmæssige forhold til hinder for, at forsikrede arbejdede alle ugens dage (Bilag 17).

Ad den kommunale afklaring

Det er PFA's opfattelse, at forsikredes afklaringsforløb i kommunalt regi har været utilstrækkelig til at dokumentere forsikredes nedsatte erhvervsevne, idet hun ikke har været arbejdsprøvet over 15 timer, og ikke har været afprøvet i andre funktioner.

Forsikrede formåede at arbejde fire dage om ugen - i en kortere periode, i starten af hendes sygdomsperiode i 2020, hvor hun fortsat arbejdede hos [...]. Selskabet bemærker hertil, at forsikredes arbejdsophør skyldtes at hun blev opsagt. Det er angivet i virksomhedskonsulentens sammensluttede notat fra virksomhedspraktikken, at det var forsikredes subjektive opfattelse, som lå til grund for, at hun ikke skulle arbejde mere end tre dage ugentligt. PFA finder det således ikke lægeligt begrundet, at forsikrede ikke vil kunne varetage et arbejde mere end tre dage om ugen, som hun var i stand til i starten af hendes sygdomsperiode.

PFA er opmærksomme på, at forsikrede fra 1. maj 2022 blev ansat i en administrativ stilling på 15 timer og blev tilkendt fleksjob pr. 10. november 2022. Selskabet finder dog ikke, at dette giver anledning til en ændret vurdering, og henviser endvidere til selskabets begrundelse af 19. januar 2023. Selskabet finder ikke kommunens afgørelse retvisende, idet der er uoverensstemmelser mellem deres vurdering af forsikredes arbejdsevne, og det reelt formåede i hendes praktik. Kommunen har vurderet forsikredes arbejdstid begrænset til 10 timer med skånehensyn, hvilket selskabet ikke finder faglig begrundelse for, idet forsikrede som minimum har bevidst at være i stand til at arbejde fuld effektivt på 15 timer, og ikke har været afklaret herudover.

Endvidere henviser forsikredes partsrepræsentant til diverse ankenævnskendelser. PFA har i forbindelse med klagesagen kommenteret herpå. Selskabet bemærkede, at der er tale om forskellige genebilleder og sagsforløb i ankenævnsagerne kontra nærværende sag, hvorfor det er PFA's opfattelse at sagerne ikke kan sammenlignes. Endvidere bemærker selskabet, at det altid er op til en konkret vurdering fra sag til sag.

PFA Pension anmoder derfor om, at klagen ikke tages til følge.

Særligt om forsikredes påstand om dækning af repræsentationsomkostninger

Forsikrede har nedlagt påstand om, at PFA skal betale forsikredes repræsentationsomkostninger forud for sagen anlæg ved Ankenævnet, eller et mindre beløb fastsat af Ankenævnet. Forsikrede har ikke nærmere begrundet dette.

Det bemærkes, at nærværende sag ikke vedrører komplicerede juridiske spørgsmål, men derimod indeholder en ren vurdering af forsikredes helbredsoplysninger. Ankenævnet er fuldt ud i stand til at bedømme en sådan sag, og Ankenævnet for Forsikring bistår også med sagsoplysning, hvor dette er nødvendigt.

PFA bemærker i øvrigt, at der i henhold til forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, ikke er tale om rimelige og nødvendige udgifter, idet forsikrede havde mulighed for selvstændigt at få forelagt hendes sag for en klageansvarlig, og at selskabet ikke anerkendte et krav ved klagebehandlingen af sagen.

PFA finder således ikke grundlag for at betale repræsentationsomkostninger."

Klagerens repræsentant har i brev af 1/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad selskabets begrundelse for vurdering af erhvervsevnen

Selskabet fastholder dets vurdering, at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. I den forbindelse har selskabet lagt vægt på to overordnede forhold som selskabet anser som afgørende for, at klagers generelle erhvervsevne ikke kan anses som nedsat med mindst halvdelen indenfor et passende erhverv.

Første forhold

...

Det er direkte forkert når selskabet påstår, at klagers behandling har ført til væsentlig bedring.

Af psykologsamtalenotat af 19/10-21 fremgår det, at klager har været nødt til at optrappe hendes medicin, at hun er meget træt, har kort lunte, hukommelsesbesvær og svært ved at overskue noget. Dvs. mange af de samme symptomer som diagnoserne hidtil havde medført og som klager oprindeligt havde anmeldt dem til selskabet i 2020.

Vi ved da også fra speciallægeerklæringen godt ét år senere, at overskuddet fortsat er meget begrænset, at trætheden har ført til et stort behov for restitution mellem arbejdsindsatserne og at hun har behov for betydelige og vedvarende skånehensyn.

Derudover fremgår det af andet selskabs afgørelser i sagen, at de anser klagers erhvervsevne varigt nedsat med 2/3 indenfor alle erhverv, fordi klager lider af stress, depression og belastningsreaktion (bilag O). Af disse vurderinger fremgår det også, at selskabet har taget udgangspunkt i;

- At klager fortsat er i medicinsk behandling for hendes depression
- At hun fortsat modtager behandling for stress i form af samtaler hos egen læge, tidligere fast hos en Psykolog.
- At hun fortsat har symptomer i form af træthed, hukommelsesbesvær, manglende overskud, hurtig udtrætning, lydfølsom og støjfølsom.

I forbindelse med ovenstående vurdering har selskabet lagt vægt på helbredsattesten af 13.april 2023 (bilag M), som selskabet finder understøtter deres vurdering, at klagers helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med 2/3.

Det kan vanskeligt anses som en bedring af klagers tilstand.

Endvidere er det forkert når selskabet påstår, at behandlingsforløbet var kortvarigt. Selskabet påstår grundlæggende set at behandling (Body-SDS og psykologbehandling) ophørte i 2021 grundet gode resultater. Det er ikke korrekt. Som klager tidligere har gjort gældende (bilag D), så behandles hun fortsat med Body-SDS samt kraniosektalterapi og akupunktur. Hun medicineres fortsat mod depressionen og hun går fortsat til samtaler ved egen læge i relation til stressen. Disse omstændigheder er vanskeligt forenelige med en påstand om et kortvarigt behandlingsforløb og en bedring. Jeg henviser i den forbindelse også til klagers nye bilag M og O. Af lægejournalen af 23/4-2023 fremgår det blandt andet, at klager fortsat er medicinsk behandling for depression, stress og angst samt at hun fortsat indgår i et omfangsrigt behandlingsforløb (bilag M) og bilag O finder støtte herfor.

Det er forkert når selskabet påstår, at det kan udledes af speciallægeerklæringen at klagers depression var 'tæt på remission'. Det skal klager bestride kan udledes af speciallægeerklæringen.

Af selskabets eget uddrag fra speciallægeerklæringen fremgår det om depressionen og dens udvikling, at den retrospektivt havde gennembrud i 2018 i moderat til svær grad og at hun ikke opnåede remission fra den samt at symptomerne tiltog efter den fornyede arbejdsrelaterede belastning. Det fremgår også af erklæringen, at klager giver udtryk for at hun ikke haft det godt siden gennembruddet i 2017/2018. Denne vurdering er i øvrigt forenelig med sagen øvrige lægelige vurderinger hvoraf det blandt andet fremgår forud for tidspunktet for speciallægeerklæringen, at klager har stress for anden gang samt depression og belastningsreaktion (LÆ265 af 21/6-22). Det bør i øvrigt bemærkes at speciallægen selv har konkluderet, at der er sammenhæng mellem anamnesen, sygdomsudviklingen og de stillede diagnoser.

Det er mangelfuldt når selskabet påstår at klagers egen læge i juni 2021 skulle have vurderet at hun ikke længere var depressiv. Det fremgår af udtalelsen fra klagers egen læge af 23.juni 2021 at klager;

'Mht. det psykiske, så har hun det fortsat svært, nok mest svært ved at hun ikke kan det hun gerne vil. Har anbefalet flexjob'

Lægen omtaler at klager forsat har det svært psykisk, hvilket er vanskeligt forenelig med selskabets påstand om at lægens opfattelse i juni 2021 skulle være, at hun ikke længere var depressiv.

I samme udtalelse skriver klagers læge i øvrigt både at det er 'urealistisk at tro, at hun kan arbejde fuld tid' og '..det er urealistisk at tro, at hun kan komme tilbage på arbejdsmarkedet på fuld tid'. En sådan opfattelse er vanskelig forenelig med selskabets opfattelse af, at klager på daværende tidspunkt, juni 2021, skulle have haft en god prognose for tilbagevende til arbejdsmarkedet samt en tilstand i bedring.

Vi ved da også at lægen senest har udtalt, at klager forsat medicineres for depressionen, at hun har daglige vanskeligheder på trods af den begrænsede arbejdstid samt at genebilledet er omfattende og varigt.

Det er også mangelfuldt når selskabet påstår, at det kan udledes af speciallægeerklæringen at klagers PTSD-elementer udelukkende er begrundet i et tidligere voldeligt forhold. Det der fremgår af erklæringen er, at klager på baggrund af bla. arbejdsrelaterede belastninger nu skønnes at have en længerevarende belastningsrelateret tilstand med PTSDelementer, at tilstanden er vedvarende samt at der ikke forventes bedring inden for en årelang tidshorisont.

Det synes i øvrigt mindre væsentligt i relation til parternes uenighed, hvorvidt PTSD-elementer til klagers tilstand anses som opstået som følge af et tidligere voldeligt forhold eller ej, idet selskabet skal foretage en vurdering af klagers helbredsmæssige erhvervsevne. I den forbindelse bør det bemærkes, at det er ubestridt at speciallægen tilskriver klagers PTSD-elementer i tillæg til diagnoserne depression, stress og angst. I den forbindelse henviser jeg til dom af 11/3-2022 fra Københavns Byret mod nærværende selskab. Af dommens præmisser fremgår det blandt andet, at der er irrelevant hvorvidt sagsøgers symptomer kan henføres til hændelse A eller B, når der i øvrigt er holdepunkter for at antage, at sagsøgers generelle erhvervsevne er nedsat med 50%. Dommen illustrerer det meningsløse i selskabets nærværende påstand om, at PTSD-elementerne skal tilskrives et tidligere voldeligt forhold. Klager må også efter dommen vurderes ud fra hendes samlede helbredsmæssige tilstand.

Helt overordnet set må det da også understreges i relation til selskabets påstand om, at klagers helbredsmæssige tilstand ikke kan forklare en arbejdsuge begrænset til 15 timer ugentligt, at klager af sagens objektive fagpersoner er vurderet således;

Har været arbejdsprøvet i et erhverv der ligger langt fra hendes eget under inddragelse af en række omfattende og betydelige skånehensyn, uden at det har medført at hun tilnærmelsesvis har kunne arbejde mindst halv tid.

Har forsøgt optrapning af arbejdstiden med negative konsekvenser til følge. I den forbindelse er det vurderet at klager har kæmpet for at komme op tid men at hun har nået sit maks.

Er vurderet 100% effektiv ved 15 timer ugentligt og at denne vurdering er retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked.

At det på baggrund af arbejdsprøvningen er vurderet, at klager hverken hos pågældende arbejdsgiver [...] der ligger langt fra hendes uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige baggrund ([...]), eller på det øvrige arbejdsmarked, kan stille funktioner til rådighed, som vil kunne øge hendes effektivitet i nogen væsentlig grad, dvs. udover 15 timer ugentligt. I den forbindelse er det i sagen understreget, at klager fremadrettet alene kan varetage funktioner i form af administration og service samt andre ad-hoc opgaver i forhold til lettere forefaldet arbejde.

At det fra kommunal side senest er vurderet, at klagers begrænsninger er væsentlige og varige i forhold til hendes arbejdsevne og at hun med rette skånehensyn blot kan arbejde 10 timer ugentligt.

At det senest i april 2023 er vurderet af klagers egen læge (bilag M), at klager har daglige vanskeligheder til trods for den begrænsende ugentlige arbejdstid, at behandlingsmulighederne er udtømte og at fortsat har en markant nedsat ugentlig arbejdstid. Det bør i øvrigt bemærkes, at lægen ikke tilskriver klagers tilstand til forhold af social karakter.

Man kan derfor vanskeligt forestille sig, at klager skulle være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad andre fuldt erhvervsdygtige personer med samme uddannelse og alder er i stand til, når hun med baggrund i [...] nu er vurderet til en ugentlig arbejdstid på maksimalt 15 i en funktion der alene må bestå af service- og lettere forfaldet arbejde. Det er netop denne vurdering der skal foretages i sagen, idet det er denne vurdering som efter nævntes praksis udgør et erhvervs-evnetab (se 98162, 93795, 93914, 94278, 94715 og 95418)

For så vidt angår den omstændighed, at selskabets egen internt ansatte lægekonsulent har foretaget en anden vurdering af udviklingen og den aktuelle status af klagers helbredsmæssige tilstand end sagens øvrige fagpersoner, kan ikke tillægges afgørende vægt, idet selskabets lægekonsulent- i kraft af sit ansættelsesforhold ved selskabet, vanskeligt kan påstås at være uvildig i relation til vurderings udformning.

Andet forhold

Det andet forhold angår den omstændighed, at selskabet finder kommunens erhvervsmæssige afklaring utilstrækkelig. Selskabet lægger i den vægt på, at klager ikke har været arbejdsprøvet udover 15 timer ugentligt og at hun ikke har været afprøvet i andre funktioner.

Hertil skal klager bemærke, at selskabets argumentation fremstår fejlagtig og mangelfuld. Jeg skal redegøre nærmere herfor i det følgende;

Selskabet bemærker, at klager i en kort periode i begyndelsen af arbejdsprøvningen formåede at arbejde fire dage ugentligt og at det alene var klagers subjektive opfattelse, der lå til grund for at arbejdsugen blev nedsat til tre dage ugentligt.

Hertil skal klager bemærke, at klager ej heller ved en fire dages arbejdsuge formåede at arbejde mere end 15 timer ugentligt, hvorfor selskabets bemærkning allerede af den grund, fremstår irrelevant i relation til parternes uenighed.

Endvidere, så er det direkte forkert når selskabet påstår, at det alene var klagers subjektive opfattelse, der lå til grund for at arbejdsugen blev nedsat til tre dage ugentligt. Af konklusionen fra [Anden aktør] af 12/5-2022 fremgår det, at det var forsøgt med fire dage, men at generne var for voldsomme herved, hvorfor man gik tilbage til tre dage ugentligt. I den forbindelse var det [Anden aktørs] vurdering, at yderligere jobafprøvning var udtømt og at 15 timer var den absolutte maks, dog med pauser i løbet af dagen. Det fremgår i den forbindelse også, at praktikken blev vurderet som værende retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked samt at [Anden aktør] ikke kunne pege på andre funktioner, hverken hos den pågældende arbejdsgiver (som allerede lå langt fra klagers uddannelsesmæssige og beskæftigelsesmæssige baggrund) eller på det øvrige arbejdsmarked, som ville kunne effektiviteten i væsentlig grad. [Anden aktør] anfører afslutningsvis, at klager fremadrettet alene kan varetage funktioner svarende til den gennemførte praktik.

Af I LÆ265 af 21/6-22 til Rehabiliteringsteamet fremgår det også, at det kan konkluderes, at klager vitterlig har forsøgt at komme op i tid, men at det vurderes at hun, til trods for de omfattende skånehensyn i form af nedsat tid, restitution mellem fremmødedagene, struktur, ikke for mange deadlines, mulighed for pause og rolige omgivelser, ikke kan arbejde mere end tre dage ugentligt. Blandt andet fordi hun skal have en restitutionsdag imellem hvilket i sagens natur umuliggør en fire dages arbejdsuge. Der er altså tale om et skånehensyn der er til hinder for at klager kan arbejde

fire dage ugentligt. Dette skånehensyn er ikke klagers subjektive- men fagpersonernes objektive vurdering.

Jeg skal i øvrigt understrege, at der er foretaget en faglig vurdering af klagers arbejdsprøvning i forhold til det brede arbejdsmarked. I den forbindelse er det vurderet, at klager selv med omfattende skånehensyn maksimalt kan arbejde 15 timer ugentligt. Hun er sågar tilkendt fleksjob på maksimalt 10 timer ugentligt. Det synes derfor uvæsentligt om klager har været afprøvet i andre funktioner eller ej. Klager har været arbejdsprøvet i en lang periode- langt fra hendes eget erhverv under inddragelse af omfattende skånehensyn, uden tilnærmelsesvis at have været i stand til at arbejde mindst halv tid. Grundet arbejdspladsen alsidighed må indeholdt i afprøvningen også anses andre typer af erhverv (se AK 93.113 og 95.219). Også af den grund fastholder vi, at klager har undergået en relevant og tilstrækkelig arbejdsprøvning.

Selskabet har desuden fundet anledning til at så tvivl om kommunens afgørelse på 10 timer ugentligt, fordi klager reelt har arbejdet 15 timer ugentligt på et tidspunkt i praktikken.

Hertil skal jeg indledningsvis bemærke, at det ikke kan anses som afgørende ved vurderingen af om klagers erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen om hun har været i stand til at arbejde

15 timer eller 10 timer ugentligt. Begge dele er et udtryk for en ugentlig arbejdstid under halvdel.

Dernæst, at der forskel på grundlaget for vurderingen foretaget af kommunen og [Anden aktør] ligesom de er foretaget på to forskellige tidspunkter.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at der i sagen ikke er noget belæg for at tilsidesætte den lange række af fagvurderinger der forelægger af klagers erhvervsevne. Fagvurderinger fra Psykiater, Kommune, Læger, andet pensionselskab og Jobkonsulenter, der overordnet set fastslår, at klager maksimalt kan arbejde 15 timer ugentligt på det brede erhvervsmarked, under inddragelse af en lang række skånehensyn. I forbindelse med jobafprøvningen er der løbende forsøgt med optrapning af tid, men maks blev nået ved 15 timer ugentligt fordelt på tre dage.

...

Repræsentationsomkostninger

Selskabet gør gældende, at de ikke finder grundlag for at dække klagers udgifter til repræsentation forud for sagen anlæg. Begrundelsen herfor synes grundlæggende set at være, at sagen ikke vedrører komplicerede juridiske spørgsmål, men derimod en ren vurdering af klagers helbredsoplysninger.

Hertil skal klager bemærke, at de af selskabet opstillede forudsætninger for dækning af repræsentationsomkostninger ikke finder støtte i Ankenævnets praksis (se bla.U 2020B.275). Afgørende må være kravets omfang og beskaffenhed. I nærværende sag er der tale om et betydeligt krav, idet der bla.søges dækning for erhvervsevnetab for en længere periode. Derudover kan sagen vanskeligt påstås at være ukompliceret og begrænset til en ren vurdering af helbredsoplysninger. Væsentligt for sagen er i øvrigt sagens forhold i relation til praksis samt forståelse af forsikringsbetingelserne.

Jeg bemærker i øvrigt at selskabet ved dets seneste afgørelse forud for sagens anlæg ved Ankenævnet for Forsikring, undlod at oplyse om klageadgangen til Ankenævnet for Forsikring (se bilag E).

Jeg henviser i øvrigt til kendelserne AK 99075 og 98709 som angik tilsvarende sager.

Klager fastholder."

I breve af 16/6 2023, 26/6 2023 og 2/8 2023 har parterne kommet med yderligere bemærkninger til sagen, som er blevet forelagt for nævnet. Selskabet har den 24/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Til Ankenævnets orientering har PFA den 23. august 2023 modtaget meddelelse fra forsikrede om, at hun ikke har accepteret vores tilbud om at videreføre hendes ordning fra 1. januar 2023, hvor ordningen gik i fripolice (bilag 18).

PFA skal således bemærke, at såfremt nævnet skulle finde forsikredes erhvervsevne nedsat i dækningsberettigende grad efter 1. januar 2023, har forsikrede ikke ret til udbetaling, idet hun på dette tidspunkt ikke længere var dækket af en erhvervsevnetabsforsikring."

Klagerens repræsentant har den 30/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"[Klager skal] først og fremmest bemærke, at selskabet under dets seneste dialog med klager om at videreføre hendes ordning fra 1.januar 2023, har givet klager indtil den 18.september 2023 til at beslutte hvorvidt vil hun acceptere tilbuddet (se vedhæftede bilag P og Q). Allerede derfor kan det ikke endeligt fastslås, at klager- i tilfælde af at nævnet finder hendes erhvervsevne nedsat i dækningsberettiget grad efter den 1.januar 2023, ikke berettiget til udbetalingen for perioden efter dette tidspunkt, som selskabet påstår.

Herudover skal jeg ikke undlade at bemærke, at den omstændighed at selskabet har begået en fejl (ifølge selskabet selv har de overtrådt egne retningslinjer – se bilag P, de gule overstregningen øverst) ved ikke at tilbyde klager at videreføre hendes ordning på et langt tidligere tidspunkt end primo august 2023, må komme selskabet til skade således, at selskabet som et absolut minimum må tilpligtes af nævnet, at tilbyde klager henstand af præmiebetalingen for at videreføre ordningen, til efter sagen er afgjort af nævnet.

Det synes ikke rimeligt når selskabet overfor klager nægter at tilbyde henstand, men i stedet påkræver at hun betaler hele beløbet på én gang. Klager er i forvejen påvirket økonomisk grundet selskabets manglende vilje til at udbetale fortsatte erhvervsevnetabsydelse.

Derudover har parterne tidligere meddelt nævnet at høringsperioden kunne afsluttes, hvorfor der må forventes en kendelse indenfor maksimalt 90 dage. Der er således ikke tale om en særlig lang henstand.

Klager bemærker afslutningsvis, at sagens udfald har betydning for hvorvidt klager overhovedet skal betale for at videreføre ordningen, dersom det i tilfældet af klager medhold- eller potentielt delvis medhold såfremt nævnet finder erhvervsevnetabet nedsat alene efter den 1.januar 2023, er selskabet der skal "betale for" at ordningen videreføres fra den 1.januar 2023 og frem."

Selskabet har den 22/9 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Det er korrekt, at PFA ikke har tilbudt forsikrede at videreføre hendes ordning efter selskabets normale procedure. Dette har selskabet dog rettet op på efterfølgende, og tilbudt hende videreførelse med tilbagevirkende kraft.

Forsikrede fik en frist til den 23. august 2023. Hun kontaktede rådgivningscenteret og undertegnet den 23. august 2023, hvor hun informerede om, at hun af økonomiske årsager ikke kunne acceptere videreførelsestilbuddet (Bilag 19 og forsikredes bilag P). Undertegnede indgav efterfølgende svar til Ankenævnet den 24. august 2023, hvorfor det først er kommet til undertegnede kundskab - ved forsikredes indlæg den 30. august 2023, at PFA rådgivningscenter, efter fristens udløb, har fremsendt et nyt skriftligt videreførelsestilbud.

Til nævnets orientering, har forsikrede underskrevet aftalen og sendt denne retur den 18. september 2023.

Klagers repræsentant gør gældende, at selskabet skal tilpligtes at yde klager henstand med præmiebetalingerne, indtil efter nævnet har afsagt kendelse i sagen.

Klagers repræsentants synspunkt er ene og alene udtryk for, at klager ønsker at spekulere i nærværende sags udfald.

Selskabet har tilbudt klager at stille hende, som om hun havde videreført sine forsikringer fra 1. januar 2023. Klager har nu taget imod dette tilbud – der som ovenfor nævnt er genfremsat, efter klager allerede én gang havde afslået det – og det er således en klar forudsætning, at klager indbetaler præmie for den periode, selskabet har været i risiko. Andet ville stride mod helt grundlæggende principper for forsikringer, og vel nærmest svarende til, at man først betaler præmie for brandforsikringen, når man ved, om der går ild i huset.

PFA bestrider således, at selskabet skulle have pligt til at tilbyde forsikrede henstand i forbindelse med præmiebetaling af den videreførte ordning.

Forudsat at forsikrede betaler sin præmie baggrundrettet, er det ydermere selskabets opfattelse, at såfremt nævnet må finde, at klager ikke inden 1. januar 2023 er helbredsmæssigt nedsat i dækningsberettiget grad, da vil nævnet ikke kunne tage stilling til hvorvidt forsikrede er berettiget til udbetaling efter 1. januar 2023, da forsikrede ikke endnu har fået udstedt police og forsikringsbetingelser for hendes videreførte ordning, og selskabet således heller ikke har haft anledning til at vurdere forsikredes erhvervsevne.

Selskabet skal således have mulighed for at behandle forsikredes erhvervsevnetab efter 1. januar 2023 – ved ny anmeldelse, såfremt nævnet måtte give selskabet medhold i, at forsikredes erhvervsevne før 1. januar 2023 ikke var nedsat med mindst halvdelen."

Klagerens repræsentant har den 16/10 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad spekulation i sagens udfald

Selskabet kommer med en påstand om at klager skulle spekulere i sagens udfald.

Først skal klager gøre gældende at dette er en meget grov påstand som tilmed er uden grundlag, hvilket er stærkt kritisabelt.

Dernæst gør klager gældende at denne har følt sig presset af selskabets jurist til at acceptere tilbuddet, idet det blev oplyst at klager ellers ingen dækning ville have. Klager forsøgte herefter at få en afdragsordning, idet det er et stort beløb selskabet kræver indbetalt på en gang. Dette afslår selskabet.

Klager ser herefter ingen anden udvej end at acceptere tilbuddet, idet klager jo ellers ingen dækning ville have jf. selskabets jurist.

Der er dermed på ingen måde tale om spekulation, men blot tale om, at klager var bange for at miste sin dækning ved nedsat erhvervsevne, og klager har derfor ageret fuldstændig i god tro.

God skik

Klager gør derimod gældende at selskabet næppe kan tilsiges at have overholdt simpelt god skik i denne sag.

Jf. God skik bekendtgørelsen § 8, stk. 2 er det:

'Selskabet der som den professionelle part har pligt til at yde en rådgivning for sine kunder, når forholdene tilsiger dette'

Og endvidere i § 8, stk. 3, hvori der står at det tilpligtes selskabet at yde professionel og fyldestgørende rådgivning overfor kunden. Rådgivningen skal desuden tilgodese kundens interesser og give kunden et godt grundlag for at træffe sin beslutning. Rådgivningen skal være fyldestgørende og retvisende.

Selskabet har ikke overholdt denne bekendtgørelse, og jeg skal nedenfor begrunde hvorfor:

Når en kunde fratræder sin stilling er det normalt at kunden skal stilles overfor følgende tre valg:

1. Tilbud om videreførsel af sine dækninger, hvis det er muligt
2. Tilbydes henstand i en given periode (typisk et år), hvis der er opsparet værdi nok
3. Ændre ordningen til fripolice

Klager blev ikke informeret om disse muligheder i forbindelse med sin fratræden. Selskabet har selv indrømmet i seneste høringssvar, at de ved en fejl ikke har fulgt deres normale procedure, men glemmer at informere klager om mulighed 2 og 3 da de så retter op på fejlen, hvilket er stærkt kritisabelt.

Klager har rigelig med opsparing på sin pensionsordning (Bilag R), og derfor kunne mulighed 2 have været aktuel. Endvidere fremgår det af klagers vilkår punkt 1.7 på side 2 (Bilag 2), at:

'Forsikrede har aftalt, at de forsikringer, der var gældende, mens der blev indbetalt til den tidligere ordning, bliver opretholdt helt eller delvist. Betalingen for disse forsikringer sker fra opsparingen.'

Hvilket beviser at mulighed 2 altså er en praksis selskabet anvender.

Et andet faktum er, at klager ikke er dækket på den videreførte ordning, hvis klager er i fleksjob. Selskabet kan derfor ikke siges at have rådgivet klager korrekt, idet det fremgår af betingelserne for den nye ordning, at klager ikke er dækket hvis klager er i fleksjob (Bilag S).

Klager har flere gange oplyst selskabet om, at klager har fået tilkendt fleksjob (Bilag T). Det er derfor stærkt kritisabelt at selskabets jurist ikke oplyser klager om dette.

Selskabet har således tilbudt klager en videreførsel af klagers forsikring, som aldrig kan komme til udbetaling, og der er derfor tale om stærkt mangelfuld rådgivning.

Klager gør gældende at selskabet på ovenstående baggrund, skal tilbagebetale den indbetalte præmie, da denne er indbetalt på et forkert og uoplyst aftalegrundlag.

Slutteligt skal klager henlede nævnet opmærksomhed på, at sagens egentlige stridighed omhandler hvorvidt klager er berettiget til udbetaling fra sin dækning ved nedsat erhvervsevne pr. 1/1-23 eller ej, og hertil igen henviser til tidligere skrivelser.

Ankenævnet for Forsikring

21.

99653

Klager fastholder"

Selskabet har den 1/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Først og fremmest skal PFA gøre opmærksom på, at kunden den 2. marts 2021 modtog pensionsoversigt, hvoraf fremgik, at indbetalingerne til forsikredes ordning var ophørt og at hun skulle tage stilling til hvorvidt hun ønskede at videreføre (Bilag 20). Idet PFA den 30. marts 2021 meddelte forsikrede, at hun var berettiget til løbende invalideydelser, overtog selskabet indbetalingerne, og forsikrede skulle således ikke tage stilling til videreførelse. Det er således alene denne normale procedure i forhold til at tilbyde forsikrede videreførelse efter ophør af invalideydelser, som ikke har været opfyldt før sagens indbringelse for ankenævnet.

Forsikredes repræsentant gør gældende, at selskabet ikke har rådgivet forsikrede tilstrækkeligt mht. hendes nye ordning, idet det er repræsentantens påstand, at forsikrede ikke er dækket ved ansættelse i fleksjob, jf. bilag S.

PFA bemærker hertil, at bilag S ikke indeholder forsikredes gældende forsikringsbetingelser, men alene et dokument med oplysninger om forsikringsproduktet, som alene beskriver, at forsikrede som udgangspunkt ikke kan få udbetaling ved ansættelse i fleksjob. Det vil sige, at der ligeledes følger en undtagelse til udgangspunktet, som fremgår af forsikringsbetingelserne.

PFA har været i dialog med forsikrede med henblik på at tilbyde hende henstand for en bagudrettet periode. PFA har tilbudt forsikrede den maksimale henstandsperiode på seks måneder fra 1. januar 2023 til 30. juni 2023 (bilag 21). Forsikrede har den 28. november 2023, underskrevet den nye aftale om indbetalingspause, samt privat videreførelse.

Forsikrede og hendes partsrepræsentant er i forbindelse med seneste rådgivning om videreførelse, blevet oplyst om betingelserne for udbetaling af tab af erhvervsevne i en fleksjobansættelse. På baggrund heraf valgte forsikrede at acceptere det nye fremsatte videreførelsestilbud. Det er således selskabets opfattelse, at forsikredes repræsentants påstande om manglende rådgivning, i forhold til fleksjobansættelse ikke længere har relevans for sagen.

Det er endvidere selskabets opfattelse, at forsikredes repræsentants påstand om ophør af den tidligere videreførte ordning, ikke længere har relevant for sagen.

Forsikredes repræsentant angiver, at nævnet skal tage stilling til forsikredes berettigelse til erhvervsevnetabsydelser fra 1. januar 2023. PFA bemærker blot, at det tidligere er anført, at nævnet skal tage stilling til forsikredes berettigelse til erhvervsevnetabsydelser fra 1. oktober 2022.

PFA har tidligere henvist til bilag 19, som ikke har været uploadet til ankenævnets portal, hvorfor denne til orientering uploades."

Klagerens repræsentant har den 18/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad videreførsel

Klager bekræfter, at klager har accepteret at videreføre ordningen på private vilkår. Dette er stadig accepteret som følge af at denne sag fortsat ikke er afgjort i nævnet, og klager har følt sig

presset til at acceptere, da klager ellers ikke ville have nogen dækning såfremt nævnet kommer frem til ikke at give klager medhold.

Klager gør gældende at selskabet naturligvis pålægges at tilbagebetale den indbetalte præmie til klager, såfremt nævnet kommer frem til at klager er berettiget til fortsat udbetaling fra sin forsikring ved tabt erhvervsevne pr. 1/10-22 og frem.

Klager finder det stadig meget utydeligt hvorvidt klager kan få dækning fra sin nu videreførte ordning når klager er ansat i fleksjob.

Ad henstand

Klager bemærker, at selskabet fortsat ikke ønsker at dokumentere, at klager kun har ret til seks måneders henstand og ikke 12 måneder, som er det mest normale i branchen.

Selskabet har kun ført bevis herfor ved at fremsende et internt FAQ notat, som bruges i selskabets rådgivningscentral. Dette kan ikke siges at være et juridisk dokument, og klager er derfor utilfreds med selskabets behandling af henstandsspørgsmålet.

Klager gør gældende at selskabet skal tilbagebetale den indbetalte præmie, som klager indbetalte inden selskabet blev gjort opmærksom på, at klager havde ret til henstand.

Ad dato

Klager bekræfter, at det er pr. 1. oktober 2022 nævnet skal tage stilling til klagers berettigelse af udbetaling fra sin tidligere dækning ved tabt erhvervsevne med udbetalingskriteriet at der kan udbetales ved 50 % nedsat erhvervsevne.

Klager fastholder."

Selskabet har den 22/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"For så vidt angår spørgsmålet om henstand, skal selskabet bemærke, at der ikke foreligger andre juridiske dokumenter om selskabets interne henstandsperiode, som PFA tilbyder kunderne. Modsatrettet har forsikredes partsrepræsentant heller ikke fremlagt dokumentation for, at der gælder en branchekutyme, hvor selskaberne skal tilbyde 12 måneders henstand.

Selskabet bemærker slutteligt, at selskabet den 11. december 2023 har tilbagebetalt den for meget indbetalte præmie, for perioden fra 1. januar 2023 til 30. juni 2023."

Klagerens repræsentant har den 4/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Ad henstand

Klager vil blot bemærke, at det er selskabet der er den professionelle part i denne sag, og det er derfor stærkt kritisabelt, at selskabet ikke kan fremvise et aftaledokument eller lign. juridisk dokument der beviser at der kun kan tilkendes seks måneders henstand på klagers ordning.

Herefter vil klager igen henvise til, at dette ikke er sagens kerne, men at den reelle tvist består i hvorvidt klager har ret til udbetaling fra sin tab af erhvervsevne dækning."

Selskabet har den 5/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"PFA skal alene bemærke, at selskabet fremsendte rådgivningscenterets FAQ til forsikredes partsrepræsentant i november måned. PFA fremlægger denne til ankenævnets orientering som bilag 22. Hertil skal selskabet bemærke, at selskabets FAQ alene regulerer de interne retningslinjer for forlænget henstand på den gældende Bank pensionsordning.

PFA skal i øvrigt henvise til, at den almindelige henstandsperiode på tre måneder er reguleret i forsikringsbetingelserne punkt 1.10.1 (tidligere fremlagte bilag 3), og har i forsikredes tilfælde gjort sig gældende i perioden fra 1. oktober 2022 til 31. december 2022. Forsikrede har således samlet haft henstand i 9 måneder.

PFA har herefter ikke flere kommentarer til sagen, og den kan efter selskabets vurdering afgøres på det foreliggende grundlag."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af notat af 21/8 2020 fra psykolog fremgår bl.a.:

"Borgerens beskrivelse af sygdomshistorik, symptombillede og aktuelle funktionsniveau:

[Klageren] fortæller at hun startede i nuværende arbejde i sommers. Hun havde ønsket kun at arbejde 30 timer/uge, da hun fortsat følte sig sårbar efter sidste sygemelding og for bedre at få hverdagen alene med hendes to [børn] til at hænge sammen. Hun havde givet udtryk for dette på forhånd, men til jobsamtalen blev hun tilbudt 37 timer/ugen med mulighed for hjemmearbejde, hvilket hun indvilligede i. [Klageren] beskriver uoverensstemmelser mellem udtalelser fra daglig leder og chef, hvor de begge mener det er den anden der ønsker/kræver 37 timer/ugen. [Klageren] fortæller at hun er pligtopfyldende, hvorfor hun ikke konfronterer dem med dette. [Klageren] fortæller at hun op til corona oplevede at hendes lunte blev kortere og kortere, hukommelse svækkes, søvnen forringes og hun oplever at være helt udmattet efter arbejdsdagen og havde behov for lur hver dag. Hun giver udtryk for at corona særligt til en start var en udfordring i tiden hvor hendes børn var hjemsendt fra skole. Hun oplevede ikke at hendes leder eller chef var særlig forstående for at det var hårdt. [Klageren] fortæller at under corona-tiden, går arbejdspladsen i gang med [større opgave]. [Klageren] beskriver at hun oplever nogle samarbejdsvanskeligheder med sin daglig leder, og da de skal til at vende fysisk tilbage på arbejdspladsen igen, kan [Klageren] mærke at det bliver for meget og hun sygemelder sig.

[Klageren] giver udtryk for at have oplevet bedring i løbet af sin sygemelding, men at den seneste uge har været dårlig og hun har oplevet opblussen i symptomer, formodentlig pga. oplevet pres fra leder vedr. tilbagevendingsplan.

Aktuelt

Fysisk:

[Klageren] angiver sin søvn bedret. [Klageren] giver udtryk for at hun har tendens til meget overfladisk vejrtrækning og at hun oplever sit alarmberedskab er let aktiveret. Hun fortæller om episode i en forretning for nylig, hvor hun oplevede tilnærmelsesvis at stoppe med at trække vejret, blive hektisk og have impulser til at forlade stedet.

...

Kognitivt:

[Klageren] oplyser at hendes hukommelse fortsat er svækket, men hun oplever sin koncentration let bedret. Hun fortæller at hun f.eks. er begyndt at kunne lytte og følge med lidt længere tid til lyd bog.

Emotionelt:

[Klageren] giver udtryk for at opleve sit stemningsleje som sænket, men at hun stadig finder glæde i sine nære relationer.

Borgerens vurdering af sin nuværende og fremtidige arbejdssituation:

[Klageren] nævner at hun på sigt ønsker at videreuddanne sig til [...], men hun giver udtryk for at for nu vil hun gerne tilbage til sit nuværende arbejde. Hun fortæller at hun skal til læge i næste uge og bl.a. drøfte mulighedserklæring efter leders anmodning. Efterfølgende skal [Klageren] tale med leder ang. genopstart. [Klageren] giver udtryk for at være bekymret for om hun er klar til genopstart på arbejde nu her. Vi taler om hvordan man kan prøve at finde balancen og kompromiserne ift. at imødekomme leder, men samtidig få lavet en plan [Klageren] er tryk ved.

Psykologens indtryk i forhold til:Kliniske observationer

Telefonisk samtale.

[Klageren] er venlig. Hun svarer relevant og uden latenstid. Upåfaldende formel og emotionel kontakt.

Ressourcer/barrierer

Der fås indtryk af at [Klageren] er udfordret på at få arbejdsliv og privatliv til at hænge sammen på 37 timer/ugen og at hun belastes af samarbejdet med hendes daglige leder og til dels også chefen. Derudover fås der indtryk af at [Klageren] fortsat er påvirket og belastes af forholdet til eksmand en. Ut får indtryk af at [Klageren] er motiveret for tta, om end hun formodentligt aktuelt mest føler sig presset til tta og fortsat er sårbar, hvorfor en skånsom genoptrappingsplan bør tilstræbes og en støttende indsats i [Anden aktør] giver god mening.

Udviklingsplan/ anbefalinger

[Klageren] giver udtryk for at være meget interesseret i mindfulness og at hun tidligere har haft god gavn af det, men aktuelt oplever hun det svært. Vi aftaler at ut henviser til mindfulness. Vi taler også om holdet Fokus på arbejde, som formodentligt vil være gavnligt ifbm. genoptræning. [Klageren] giver udtryk for at være interesseret, og vi taler om at hun jo evt. kan skifte fra mindfulness til Fokus på arbejde når hun starter på genoptræning tilbage i arbejde. [Klageren] orienteres om at [Anden aktør] gerne tager ud som sparringspartner til møde vedr. genoptrappingsplan, såfremt både hun og leder er interesseret i det. Ut indkalder til en opfølgende samtale. [Klageren] orienteres om at hun kan kontakte ut i mellemtiden ved behov. Ut kontakter rådgiver."

Af specifik helbredsattest af 30/11 2020 fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

Levet i et dårligt ægteskab i mange år, manden været meget psykisk dominerende. Nu været fraskilt i 5 år, de har 2 [børn] sammen, og samarbejdet omkring [børnene] fungerer ikke altid optimalt. Nu sygemeldt med stress, initialt. Dette er 2. gang hun er sygemeldt langvarigt med stress. Denne gang svinget meget op og ned. Endt med at udvikle en depression pga langvarig belast-

ningsreaktion. Har i flere omgange forsøgt starte op igen på deltid med langsom optrapning, men har haft rigtig svært ved dette. Magtede at komme op på 12 timer ugentlig, fordelt på 4 dage, den 5. dag gik hun til Åben og rolig forløb kommunalt. Følte sig meget presset arbejdsmæssigt, kunne ikke klare at skulle noget hver dag. Nu opsagt pr. 28.2.2021. Fritstillet . Har 3 mdr opsigelse, men i følge kontrakt har hun ret til yderligere 1 mnd løn, hvis hun ikke er i arbejde pr. 1.3 2021. Dette har givet hende meget ro, nu vil hun tage det roligt i december, og så starte forfra til januar. Har i flere perioder gået til psykolog, går aktuelt i terapi. Får medicinsk antidepressiv behandling. Regelmæssige kontroller ved egen læge.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Depression, det går fremad på nuværende medicin. Prognosen god

Stress: Har søvnbesvær, konc. besvær, træthed, hukommelsesbesvær, tristhed, grådlabil , intet initiativ, usikker, svært ved at overskue noget.

Prognosen usikker mht stress, da det er 2 . gang hun er nede med stress, og denne gang har hun endnu sværere ved at arbejde sig op igen i arbejdstimer, er nu fritstillet, men kunne aktuelt ikke komme højere op end 12 timer pr. uge før hun blev presset.

D: Vurdering af helbredstorholdenes betydning for sagen

Er først arbejdsledig pr. 1.3 2021. Svært at vurdere om hun til den tid vil kunne starte op på fuld tid, eller om hun skal starte forsigtig op. Dette svært at vurdere, da hun jo er opsagt hvor hun kun arbejdede 12 timer pr. uge. Vi har så ikke haft mulighed for at arbejde os op til fuld tid. Jeg tror derfor det kan være hensigtsmæssigt at hun starter op på deltid, for at forhindre hun bliver presset fra starten. Vi ved at for hver gang man er sygemeldt med svære stress symptomer, så er det sværere at komme til bage. Desuden efter mange års psykisk vold i tidl. ægteskab, nok også præget af

Dette. Selv har hun et ønske og en drøm om igen at kunne arbejde fuld tid"

Af lægeattest af 4/2 2021 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Stress for 2.gang, samt depression Første gang hun fik stress var i 2018, sygemeldt i oktober 2018, endte med at blive fyret på 120 dages regel. Nyt arbejde igen fra sommer 2019, det var hårdt fra starten af, forsøgt i lang periode komme ned i tid uden held. Endte med stress sygemelding igen sommeren 2020, har så kæmpet for at komme op i tid, men kom aldrig over 12 timer ugentlig. Arbejdsgiver ville ej heller acceptere hun gik ned i tid. Endte med en depression, medicinsk behandlet siden august 2020. Nu opsagt pr. 28.2.2021. Mht stress behandling aktuelt har hun kommet til samtaler hos egen læge, gået fast ved psykolog, været igennem 'Åben og Rolig' stress kursus hos kommunen, samt går regelmæssigt til bodySDS.

Er en meget pligttopfyldende person, perfektionistisk, men med manglende selvværd efter mange års psykisk undertrykkelse af eksmand. Der skal derfor ikke meget til at hun føler sig utryg. Har fortsat mange symptomer såsom træthed, hukommelsesbesvær, manglende overskud, hurtig udtrætning, lydfølsom, støjfølsom. Kan ikke klare socialt samvær over længere perioder, ikke engang med sine forældre. Undgår større forsamlinger. Har behov for ro og regelmæssighed. Dyrker regelmæssig motion, yoga, gåture med veninder. Ved hjemmeskole pga corona, har det været

hårdt, da hun har fokuseret meget på at hjælpe spec. den yngste af drengene, og bagefter er hun nødt til at hvile en time. Selv det at lave mad er en stor belastning for hende. Bruger aktuelt all sit overskud på sine 2 drenge, og der er ikke meget tilbage når dagen er omme.

2.3 Særlige skånehensyn

Har behov for der er tryghed, ro og flexibilitet på en evt. arbejdsplads. Det ideelle vil være at starte op på deltid, og så trappe langsomt op i tid. Hun har behov for god oplæring i nye opgaver og at der er tid til de arbejdsopgaver hun skal l øse, da hun er meget pligtopfyldende, og derfor hurtig bliver usikker og presset hvis hun ikke føler der er tid til at gøre arbejdet korrekt.

2.4 Lægers kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Hun har god indsigt i egen sygdom. Er dog meget usikker på hvad hun selv kan magte. Har dog en tro på at hun nok skal finde et godt nyt arbejde, og at hun igen kan arbejde 32 - 37 timer ugentlig"

Af generel helbredsattest af 23/6 2021 fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

... Har tit øresusen/tinnitus, specielt under belastninger. Svært at tage sig sammen, svært ved at gøre ting færdig. Nødt til at dele selv rengøring og at handel ind over flere dage. Behov for at hvile 1-2 gange i løbet af dagen. Udskyder tit opgaver til næste dag .

I maj 2021 under havearbejde, mange smerter i ryg og ben. Været ved kiropraktor, der fandt mistanke om discusprolaps i lænden og fysioterapi, der fandt mistanke og en fibersprænging i låret og lysken. Fysioterapi har god effekt, det går fint fremad, så vi regner med at konservativ behandling vil have den ønskede effekt. Burde ikke give varige men.

2. Objektiv undersøgelse

Kan nu bevæge sig mere frit i forhold til hendes ryg og ben. Stadig ømhed, men aktuelt ingen tegn til disusprolaps aktuelt. Psykisk fremstår hun relevant, lidt opgivende da hun er ked af det lange forløb. Ikke udpræget depressiv, der er god effekt af medicinen. Er afsluttet psykolog, med en aftale om at kontakte hende ved forværring. Har fået mange gode redskaber til at takle sine problemer og reaktionsmønstre.

3. Diagnoser

Stress/akut belastningsreaktion

Depression

Rygsyndrom med smerteudstråling fra lænd

Fibersprængning i lår og lyske

4. Behandlingsmuligheder

Medicinsk behandling af depression. Har været igennem psykologforløb, samt stress kursus, haft stor glæde af dette. Anbefales kursus i evt. mindfulness eller meditation, da dette har vist sig meget effektivt hos hende. Går til regelmæssige opfølgninger ved egen læge.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Svært ved at lave selv dagligdags ting som rengøring, handle ind, rydde op osv. Bliver hurtigt udtrættet, kan kun lave få ting hver dag, skal hvile 1- 2 gange dagligt. Udskyder opgaver. Hvis hun deltager i sociale arrangementer, så har hun det skidt hele næste dag. Svært ved at koncentrere sig, svært ved at huske.

6. Prognose

Mht stress symptomer, så er prognosen dårlig, da hun har været udsat for stress og psykisk vold gennem rigtig mange år. Mener hendes tilstand er kronisk, og at det er urealistisk at tro hun vil kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet på fuldtid. Sidste arbejde kunne hun maks komme op på 12 timer ugentlig. En arbejdsprøvning må afgøre hvor mange timer hun kan klare, men lige nu er mit gæt 12- 20 timer ugentlig, afhængig af arbejdets art. Hvis hun kan starte op i et jobafklaringsforløb på få timer ugentlig, men jeg godt det er realistisk til efteråret.

Mht hendes ryg og ben er prognosen god, forventer ingen varige mén.

10. Eventuelt

Har selv meget svært ved ikke at klare sig selv, synes det er en fallit erklæring, men jeg tror det er mere realistisk med et flexjob."

Af afsluttende evaluering af 12/5 2022 på praktikforløb fremgår bl.a.:

"Periode for praktikken:

Samlet periode for afklaring er på 23 uger i alt.

Periode: 01-10-2021 til 28-01-2022 = i alt 14 uger.

Idet der forsat er udviklingsmuligheder, aftaler vi at forlænge perioden med yderlig 3 måneder. Det forventes dog af den afklarende del er afsluttet inden, da men så kan [Klageren] forsætte som fastholdelse indtil der træffes en afgørelse i sagen. Forlængelse: 29-01-2022 til 29-04-2022 = i alt 13 uger

[Klageren] ansættes i lønnede timer pr. 01-05-2022, 15 timer/u. Praktikvært gerne vil konvertere dette til et fleksjob, såfremt hun tilkendes dette.

Skånehensyn ved opstart:

- Nedsat tid og restitutionsdage mellem fremmødedage
- Struktur - en opgave af gangen
- Ikke for mange deadlines
- Mulighed for at holde pause
- Rolige omgivelser.

[Klageren] har behov for at der er tryghed, ro og fleksibilitet på en arbejdsplads. Det ideelle vil være at starte op på nedsat tid, og så trappe langsomt op i tid Hun har behov for god oplæring i nye opgaver og at der er tid til de arbejdsopgaver hun skal løse, da hun er meget pligtopfyldende, og derfor hurtig bliver usikker og presset hvis hun ikke føler der er tid til at gøre arbejdet korrekt.

...

Hvordan går det?:

Efter et par uger i praktikken oplyser [Klageren], at hun er glad for at være der. De er enormt søde og opmærksomme på hende og de hjælper hende med god introduktion af opgaverne, ligesom de er søde til at huske hende på, når hun skal gå hjem.

[Klageren] fortæller dog også, at hun er enormt træt. Hun er begyndt at tage sine migrænepiller igen, ligesom flere andre gamle symptomer er begyndt at blusse op: kort lunte, hukommelsesbesvær, ligesom hun ikke kan overskue noget (hun har været nødt til at droppe sin gymnastik og kan eksempelvis ikke tage sig sammen til at hverken tømme eller fylde opvaskemaskinen). Hun fortæller at det ikke kun er de dage hun har været i praktikken, men nærmest alle dage hun har det sådan. [Klageren] italesætter selv, at noget at det nok skyldes at det stadig er nyt og at hele hendes system lige skal i gang igen.

...

1 ½ måneds tid inde i forløbet kan [Klageren] mærke at hendes træthed har været aftagene siden vores første opfølgning. Hun er forsat træt, men hun oplever nu at have mere overskud, når hun kommer hjem end hun havde for en måned siden. [Klageren] skal forsat hvile sig, men ikke i samme omfang og hun har heller ikke behov for migrænepillerne i samme omfang. [Klageren] er på dette tidspunkt i praktikken begyndt at have fokus på at huske pauser, blandt andet ved at gå lidt udenfor og hvile hovedet, hvis det er nødvendigt.

På opgavefronten udvikler det sig også stille og roligt. Der er hele tiden noget hun kan lave, uden at hun oplever det som et pres. Det hele foregår i hendes tempo, hvilket betyder meget for hende.

Gennem hele forløbet oplever [Klageren] gode og trygge rammer. Hun føler sig forstået og anerkendt - og det er enormt vigtigt for hende i denne her proces. Ca. halvvejs i forløbet er [Klageren] udfordret af, at hendes yngste [barn] har det svært, og ikke altid vil afsted i skole. Det påvirker naturligvis også [Klageren] og hendes generelle overskud, men hun klarer det godt - blandt andet ved praktikstedets store forståelse og støtte.

Overordnet set kommer [Klageren] rigtig godt ind i firmaet og mange af de opgaver, der er i spil i den form for virksomhed. Hun laver reelt arbejde når hun er der og hjælper dem dermed med den daglige drift. Det betyder meget for hende, at hun kan mærke hun er med til at bidrage, når hun er der.

Til trods for de gode rammer, spændende opgaver og søde kolleger, så har forløbet påvist at [Klageren] har brug for restitutionsdage i løbet af ugen. Derudover kan hun max arbejde 5 timer/d inklusiv pauser. Overskrider hun dette, forværres hendes symptomer og det påvirker hele hendes hverdag. [Klageren] har således en grænse på de 5 timer - og dem kan hun honorere, ved at huske at holde et par pauser i løbet af dagen.

Udvikling/justering af arbejdsopgaver:

Opgaverne har været varierende og afstemt [Klageren]s skånebehov fra starten. Der er løbende kommet flere opgaver til og [Klageren] har også selv været opsøgende omkring disse[...] I den sidste del af praktikken, har [Klageren] også fået nogle ansvarsområder, som hun fint har kunne honorere. Det har været dejligt for [Klageren] og godt for hendes faglige selvtillid at opleve sin egen udvikling omkring opgavevaretagelsen.

Pauser - gør rede for hvordan borgeren har afholdt pauser:

[Klageren] har undervejs i forløbet fokus på at gå lidt udenfor og hvile hovedet, hvis det er nødvendigt.

Det hjælper hende på de lidt svære dage. Derudover får hun implementeret 2 pauser/d a 10-15 minutter - det gør at hun kan honorere en arbejdsdag på 5 timer.

Fravær (og årsag):

[Klageren] har haft nogle fraværsdage indimellem. Noget af det har været sygdom, herunder Corona og så har der også været nogle dage, hvor hun har måtte blive hjemme med sin ene [barn], der indimellem har det lidt svært. Praktikvært har været meget fleksibel omkring dette og de har lavet nogle gode aftaler, de dage det har været svært at få [barnet] i skole.

Effektiv arbejdstid (set i forhold til sammenlignelige arbejdsfunktioner):

Praktikvært fortæller at [Klageren] løser de opgaver hun har tidsmæssigt svarende til en ordinær ansat. Han kan godt se at [Klageren] går til den og yder når hun er der, velvidende at hun har brug for ro og hvile, når hun kommer hjem.

Praktikvært vurderer at [Klageren] er effektiv, svarende til de ca.15 timer/u, hun er der - fordelt over 3 fremmødedage med en hviledag i mellem - også til trods for hendes pauser.

Arbejdsgivers vurdering/beskrivelse af forløbet:

Praktikvært oplever [Klageren] som en rolig og rar person, som både han og de øvrige kolleger er glade for at samarbejde med. Fagligt er hun meget kompetent og de er helt trygge ved at overlade opgaverne til hende, da de ved at hun kan varetage dem fagligt godt.

Vurderes der forsat at være udviklingsmuligheder ift. funktionsevnen på arbejdsmarkedet:

Jf. det gennemførte praktikforløb og [Klageren]s helbredsmæssige situation, vurderes det på det foreliggende grundlag aktuelt ikke realistisk at kunne pege på yderligere udviklingsmuligheder i forhold til hendes funktionsevne. Aktuelt er hun stationær og praktikken har vist en funktionsevne med en ugentligt effektiv arbejdstid på ca. 13-15 timer/u fordelt på 3 fremmødedage a 4½-5 timer med hviledage imellem. Det vurderes at [Klageren] har kæmpet hårdt og at hun absolut har nået sin grænse på denne timesats.

Hvilke brancher kan der peges på ift. fremtidig beskæftigelse:

Det vurderes at [Klageren] fremadrettet kan varetage funktioner svarende til den gennemførte praktik. Det vil sige inden for diverse omkring administration og service samt andre ad hoc opgaver i forhold til lettere forfaldent arbejde.

Andre aktører/mentorer/peuter eller andre, som har været inde over:

Der har været støttende samtaler med [Anden aktør]-psykolog gennem hele forløbet, hvilket har været tilstrækkelig indsats herfra.

Borgers ønsker for fremtiden:

[Klageren] arbejdsidentitet er stor. Hun er har haft nogle svære år privat, men hun er forsat meget motiveret i forhold til at opnå sit mål om at komme til at arbejde så meget, som muligt. [Klageren] kan på ingen måder se sig selv gå hjemme. Hun fungerer bedst, når hun har et arbejde og hun har derfor også et stort ønske om at bevare sin tilknytning til arbejdsmarkedet og føle, at hun har noget at lave og stå op til og dermed forsat kan bidrage samt selv få nogle input.

Privat:

...

[Klageren] står med det praktiske arbejde selv - og med den gennemførte praktik, har hun fundet en god balance mellem det at arbejde, være alene mor samt huske at være opmærksom på sin energiforvaltning.

Åbent punkt for virksomhedskonsulent:

Der er ingen tvivl om at [Klageren] har en stærk arbejdsidentitet, og at det har en stor betydning for hende forsat at have en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Undertegnede har også oplevet [Klageren] som engageret og positiv i forhold til afprøvningsforløbet og man er ikke i tvivl om, at hun har det bedst med at være i gang - og at de trygge rammer i praktikken har bidraget til et godt forløb.

Til trods for at [Klageren] udtrættes i løbet af arbejdsdagen, har det stor værdi for hende at kunne bidrage og hjælpe til - og det har været tydeligt at se og høre, at [Klageren] har følt sig 'hjemme' i denne praktik. Forløbet har samtidig også gjort det klart for [Klageren], at hun ikke længere kan arbejde i samme omfang som tidligere, hvilket hun så småt er ved at acceptere.

Der er ingen tvivl om at [Klageren]s fortsatte tilknytning til arbejdsmarkedet, har en stor betydning for hendes selvbillede og livskvalitet.

Konklusion:

[Klageren] har medvirket i et afklarende praktikforløb, som administrativ medarbejder hos [...], over en 23 ugers periode. Hun har haft et stabilt forløb uden nævneværdigt fravær, fraset noget sygdom og nogle dage grundet [barnet] har haft det svært. Det er undertegnede opfattelse at [Klageren] har fulgt de opstillede skånehensyn og derved har medvirket til et optimalt billede af sine ressourcer.

Følgende skånehensyn er imødekommet i forløbet:

- Nedsat tid og restitutionsdage mellem fremmødedage
- Struktur - en opgave af gangen
- Ikke for mange deadlines
- Mulighed for at holde pause.
- Rolige omgivelser.

[Klageren]s effektive arbejdstid er opgjort til maksimalt 15 timer/u, fordelt over 3 fremmødedage. Dette er under forudsætning af at de opstillede skånehensyn imødekommes.

Det vurderes at praktikken har været retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked og der kan således ikke peges på andre funktioner, hverken hos pågældende arbejdsgiver eller på det øvrige arbejdsmarked, der kan stille funktioner til rådighed, som aktuelt vil kunne øge hendes effektivitet i nogen væsentlig grad."

Af lægeattest af 21/6 2022 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

...Har siden 1.10.21 været i praktik , har kæmpet sig op til 15 timer ugentlig, dette er nok i overkant, den sidste time dagligt er uproduktiv og hård. Er meget glad for sit nuværende arbejde, og er fastansat pr. 1.5.22.

Mener det er relevant med flexjob, hun vil ikke kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet under normale forudsætninger, men det er vigtig for hende at bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet.

2.3 Særlige hensyn

Har behov for der er tryghed, ro og flexibilitet på en arbejdsplads, hvilket hun har fundet hos nuværende arbejdsgiver.

Hun har behov for god oplæring i nye opgaver og at der er tid til de arbejdsopgaver hun skal løse, da hun er meget pligtopfyldende, og derfor hurtig bliver usikker og presset hvis hun ikke føler der er tid til at gøre arbejdet korrekt.

Arbejder aktuelt 15 timer ugentlig, er meget usikker på om det er for meget, arbejder 5 timer 3 dage om ugen, og den sidste time på dagen er meget hård og uproduktiv . Måske skal man overveje at evt. flexjob er på 12- 15 timer, hvis dette er muligt.

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Er efter mange år hun nu kommet til en accept af at hun ikke vil kunne indgå på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Det har været meget svært for hende. Hun har nu accepteret, at hun nok skal arbejde i flexjob, og at hun ikke kan magte mere end 12- 15 timer ugentlig Har nu en god selvtillid i egen sygdom og egne evner og hvad hun kan overkomme

...

2.7 Lægens eventuelle supplerende oplysninger

Overveje om flexjob bør sættes ned til mellem 12- 15 timer, da jeg er usikker på om hun på sigt kan magte 15 timer ugentlig. Det er ikke realistisk hun vil kunne indgå på normale vilkår på arbejdsmarkedet"

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 26/9 2022 fremgår bl.a.:

"AKTUELLE SYGDOMS- OG BEHANDLINGSFORLØB:

Dato for symptomdebut og udvikling af tilstanden:

Undersøgte beskriver at have haft det psykisk svært tilbage til 2017/2018. I 2018 udviklede hun belastningsrelaterede symptomer og et retrospektivt skønnet depressivt gennembrud, der affødte sygemelding og efterfølgende afskedigelse fra arbejdspladsen, [...], hvor hun arbejdede i [...]. Undersøgte beskriver på daværende tidspunkt tillige en depressiv udvikling med en skønnet depression i moderat til svær grad. Hun opnåede ikke fuld remission fra det depressive gennembrud, før hun blev udsat for fornyet arbejdsrelateret pres/belastning under sin ansættelse ved [...], hvor hun igen følte sig overbelastet og havde en skrap og dominerende chef og uoverskueligt mange opgaver. Undersøgte beskriver her tiltag i depressive symptomer og skønnet fornyet depressivt gennembrud.

Datoer og steder for kontakter til læge og / eller andre behandlere samt disses fund og vurderinger:

Undersøgte har jf. ovenfor konsulteret psykolog sommer og efterår 2020 i [...], og en anden psykolog ultimo 2020 til primo 2021 ved telefonkonsultationer. Herudover Body SOS.

Datoer og perioder for behandlings- og rehabiliteringsforløb:

Se ovenfor. Undersøgte blev endvidere ved egen læge opstartet i behandling med det antidepressive/angstdæmpende præparat Sertralin for ca. halvandet år siden. Hun oplyser om aktuell medicinstatus: Tablet Sertralin 100 mg dagligt.

AKTUELLE KLAGER, SYMPTOMER OG FUNKTIONSTAB:

Undersøgte giver udtryk for, at hun ikke har haft det egentligt godt siden sit første stress/belastningsrelaterede gennembrud i 2017/2018. Hun beskriver sig som psykisk sårbar, sprød og letpåvirkelig. Hun bliver hurtigt stresset og bragt ud af balance. Hun beskriver sig socialt udfordret, og hun mentalt udmattes i situationer, hun er i, særlig socialt, men også i situationer hvor hun skal være fokuseret, eller hvor der kræves noget af hende. Hun beskriver hyppige gennembrud af migræne og susen for ørerne. Hun beskriver et svingende humør og overskud. Hun forsøger at fastholde en optimistisk og positiv tænkning, men udtrættes hurtigt. Hun har svært ved at huske, koncentrere sig og overskue, organisere og planlægge. Hun har øget søvnbehov. Hun kan rimeligt falde i søvn om aftenen, og hvis hun vågner i løbet af natten, kan hun høre lydbog for så at falde i søvn igen. Undersøgte beskriver en angstudvikling i kravsituationer, hvor hun hurtigt bliver usikker og registrerer gennembrud med hjertebanken, svedtendens, mavesymptomer og forceret vejtrækning. Hun kan særlig i perioder have livlige drømme og mareridt med indhold fra tidligere voldeligt forhold til eksmanden, der er børnenes far. I situationer, der minder om det tidligere voldelige forhold, oplever hun reaktivering. Undersøgte reagerer kraftigt på høje lyde, eller hvis der sker noget pludseligt omkring hende. Børnene hører fjernsyn med volumen 25, men undersøgte kan kun overskue at fjernsynet indstilles på volumen 5. Undersøgte afviser aktuelle selvmordstanker, men kan bekræfte, at hun har haft tidligere selvmordstanker, under de depressive nedsving. Hun har her haft tanker om at køre ind i et træ, men børnene har afholdt hende fra det. Undersøgte giver udtryk for, at hverdagen er rigeligt udfordrende for hende. Hun beskriver sig som grundlæggende pligtopfyldende og perfektionistisk. Hverdagens opgaver udfører hun så godt hun kan, men slet ikke på niveau med tidligere. Undersøgte har siden 1/10 2021 været først i praktik og efterfølgende ansat ved [...]. Undersøgte startede på arbejdspladsen i en kommunal praktik, som hun selv havde fundet, og d. 1/5 2022 blev hun så ansat på 15 timer ugentligt. Undersøgte giver udtryk for, at arbejdspladsen er den optimale arbejdsplads for hende, og at der bliver taget alle tænkelige skånehensyn. Undersøgte har nu et håb om fleksjobtilkendelse i kommunalt regi, hvor hun afventer møde for rehabiliteringsteam november 2022. Undersøgte beskriver en hverdag, hvor hun sørger for at få smurt madpakker til sine to hjemmeboende børn. Hun har 15 minutters transporttid til arbejdspladsen, hvor hun har tre fremmødedage med fem timer hver dag. Hun må sove, når hun kommer hjem, idet hun er mentalt udmattet og har brug for at restituere mellem indsatser. Når børnene kommer fra skole, står hun for madlavningen og hun giver udtryk for, at det at få hverdagen til at fungere for børnene er hendes primære fokus. På dage, hvor hun har det relativt bedre, må hun tage sig af tøjvask, rengøring mv., men hun giver udtryk for, at det bestemt ikke er den standard, hun tidligere har haft. Undersøgte går i seng ved 21-/22-tiden og står op igen klokken 7. Hvis hun får mindre søvn end det, så kan hun ikke overskue hverdagen. Undersøgte går til gymnastik torsdag morgen, fordi hun ved, at hun skal røre sig, hvis hun vil have det bedre.

ØVRIGE ORGANSYSTEMER:

Undersøgte beskriver vedrørende somatisk tilstand, at hun lider af migræne, hvor hun i pressede perioder har op til to-tre anfald ugentligt. Der er tale om migræne uden aura. Når undersøgte ikke er presset som aktuelt, kan hun have måske tre anfald med migræne på to uger.

...

MEDICIN:

Undersøgte oplyser om medicinstatus:

Tablet Sertralin 100 mg dagligt, behandling igennem halvandet år. Undersøgte har effekt af medicinen, som hun oplever som 'skærmende og stabiliserende'. Herudover får undersøgte Sumatriptan som forebyggende for migræne.

PARAKLINISKE UNDERSØGELSER:

Der foreligger ikke parakliniske undersøgelser.

TOBAKS-, ALKOHOL- OG RUSMIDDELFORBRUG:

Undersøgte har intet tidligere eller aktuelt misbrug af psykoaktive stoffer under nogen form.

OBJEKTIV UNDERSØGELSE:

Undersøgte fremstod klar og orienteret. God kontakt formelt og emotionelt. Undersøgte kunne nøgternt redegøre for egen situation og anamnese. Hun var indføleligt påvirket af at fortælle om tidligere psykisk voldeligt forhold og blev her grådlabil. Stemningslejet var neutralt, og det psykomotoriske tempo var normalt. Undersøgte var ikke psykotisk og vurderes ikke suicidaltruget.

RESUME OG KONKULSION:

Det drejer sig om en kvinde, der er uden disposition til psykisk sygdom, der har haft en god og tryk opvækst. Hun har levet et stabilt familie- og arbejdsliv, frem til hun udviklede sin første belastningsrelaterede tilstand i 2017. Retrospektivt erkendt udviklede hun her tillige et depressivt gennembrud. Undersøgte nåede ikke fuld remission efter det depressive gennembrud og udviklede så på ny et depressivt nedsving i 2019/2020. Undersøgte beskriver både arbejdsrelaterede belastninger, og længerevarende privat stress og belastning grundet et mangeårigt psykisk voldeligt forhold til børnenes far. Undersøgte skønnes at have en nu længerevarende belastningsrelateret tilstand, her med PTSD-elementer, efter tidligere mangeårigt voldeligt forhold. Endvidere forstærkede stress/ belastningsrelaterede symptomer efter to på hinanden følgende belastende perioder på tidligere arbejdspladser. Undersøgte har beskrevet recidiverende depressioner, hvor hun aktuelt skønnes at være tæt på remission efter sit andet depressive gennembrud. Hun skønnes at have en fortsat risiko for fornyede depressive nedsving ved længerevarende belastninger ud over mestringsgrænsen. Undersøgte har endvidere beskrevet udvikling af angst i kravsituationer. Hun har migræne, med øget frekvens og intensitet af migræneanfaldene, når hun presses. Undersøgte er i psykofarmakologisk behandling. Hun har været i psykologforløb og har profiteret heraf. Hun deltager i Body SOS og er fysisk aktiv i det omfang, hun magter det. Der anbefales fortsat psykofarmakologisk behandling med antidepressiva. Det stemningsstabiliserende præparat Lamotrigin kan overvejes for depressionsprofylakse. Der må ligeledes anbefales fortsatte psykoedukative og støttende samtaler ved psykolog. Behandlingstiltag kan udelukkende forventes at have et vedligeholdende sigte. Der vurderes at være tale om en vedvarende tilstand med en længerevarende belastningsrelateret symptomatologi, der ikke forventes at bedres inden for en i hvert fald årelang tidshorisont. Undersøgtes psykiske sårbarhed er erhvervet og forventes at være vedvarende. Undersøgte har recidiverende depressioner og en ligeledes blivende tendens til depressions udvikling. Undersøgte har beskrevet reducerede kognitive og eksekutive funktioner, som ofte ses efter længerevarende stress/belastning og som delvist kan tilskrives et højt niveau af det 'kroniske stresshormon' kortisol. Konklusivt skønnes undersøgte at have en nu kronisk forløbende belastningsrelateret tilstand, her med PTSD-elementer, samt en ligeledes kronisk risiko for udvikling af depressive gennembrud, særligt efter belastende perioder. Herudover har hun angst udvikling i

kravssituationer. Undersøgte har beskrevet et nedsat funktionsniveau, således at hun lige netop overskuer hverdagens pligter og opgaver med fokus på børnenes tarv, ligesom hun fremmøder på en arbejdsplads 15 timer ugentligt. Hun har beskrevet at blive mødt med alle tænkelige skånehensyn på nuværende arbejdsplads, men med de fem timer, hun er oppe på aktuelt, må hun anstrenge sig maksimalt og er udmattet og må sove midt på dagen, når hun kommer hjem. Hun beskriver et meget begrænset resterende overskud og et stort behov for at restituere sig mellem arbejdsindsatser. Undersøgte vurderes at have et arbejdsmarkedspotentiale, men alene i forhold til det rummelige arbejdsmarked. Hun har behov for betydelige og vedvarende skånehensyn i forhold til nedsat tid på en rolig og gerne mindre arbejdsplads, hvor hun mødes med en positiv og anerkendende tilgang, og hvor hun bydes opgaver, som hun kan løse i eget tempo, og overskue. Der vurderes at være en fin og kausal sammenhæng mellem undersøgtes anamnese og sygdomsudvikling samt stillede diagnoser og påvirkning af funktionsniveau.

DIAGNOSER:

DF33.8 Periodisk depression anden type, depressio mentis recurrens, typus alius

DF43.8 Andre belastningsreaktioner, reactiones e traumate gravi, aliae

DF41.8 Andre angsttilstande, disordines anxiosi aliae"

Af kommunal tilkendelse af fleksjob den 9/11 2022 fremgår bl.a.:

"Vi har afgjort, at du er berettiget til fleksjob med virkning fra den 10-11-2022. Afgørelsen er truffet på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling efter mødet den 08-11-2022.

Begrundelse for afgørelsen

Vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at der lavet en afklaring af din arbejdsevne, som viser, at du med skånehensyn, kan arbejde 10 timer om ugen.

Vi vurderer, at din aktuelle arbejdsevne er begrænset til en arbejdstid på 10 timer om ugen. Derfor mener vi, at det giver mening at tilbyde dig et fleksjob, hvor du får mulighed på sigt at øge den effektive arbejdstid.

Særligt om dine synspunkter

Du har oplyst, at du ønsker et fleksjob i den virksomhed, hvor du er ansat i lønnede timer.

Hvad sker der nu?

Afgørelsen betyder, at du har mulighed for at blive ansat i det antal timer, du kan arbejde og med de skånehensyn, du har behov for. Samtidig vil du modtage tilskud fra kommunen som supplement til lønnen fra din arbejdsgiver. Dette tilskud kaldes et fleksløntilskud."

Af helbredsattest af 13/4 2023 fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

...

Tilkendt fleksjob 10 timer ugentlig, arbejder mandag, onsdag og fredag. Og det fungerer.

2. Objektiv undersøgelse

Obj: psykisk i dag let sænket stemningsleje, lidt ked af det og frustreret over sin situation. Grådla-bil. Trist. Aktuelt nede i et mørkt hul. Påbegyndt de øvelser og den meditation hun har lært fra psykolog. Uændret har det rigtig svært ved at acceptere sin situation, at der er så mange ting hun ikke kan, og føler hun går glip af pga nedsat funktionsevne.

3. Diagnoser

Stress

Angst

Depression

4. Behandlingsmuligheder

Udtømte. Har været igennem stress kursus via kommunen x 2, gået til psykolog i flere omgang, er i medicinsk behandling mod angst og depression.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Pga. hurtig udtrætning, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær kan hun ikke arbejde for mange timer i træk. Mister overblik og risiko for fejl øges. I større forsamlinger udløses der vold-som træthed og angst. Tidligere kunnet arbejde 37 timer, men de sidste mange år ikke magtet dette. Arbejdsprøvninger har end op med flexjob på 10 timer aktuelt. Ved for meget pres/støj osv. Kommer der tinnitus. Hovedpine. Behov for flere pauser, samt hvile efter en arbejdsdag, trods få timer. Kan kun klare 1 opgave ad gangen, at der er mulighed for pauser i løbet af arbejdsdagen, og at der ikke er for mange mennesker/støj omkring hende.

6. Prognose

Der er nu gået så mange år, og der er prøvet mange forskellige behandlingstiltag, og der forventes ikke yderligere fremgang. Tilstanden har været stationær de sidste 2 år."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for ordning [1]:

"4.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den for-sikrede uafbrudt i mindst 6 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsbe-rettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

4.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

4.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt er-hvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansæt-telse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsev-ne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde er-hvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt

for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for ordning [2]:

"6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 6 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1970'erne og har arbejdet i en kontorfunktion, blev den 2/6 2020 sygemeldt med depression og arbejdsrelateret stress. I sommeren 2020 vendte klageren tilbage til sit hidtidige arbejde, og arbejdstiden blev løbende optrappet til 12 timer om ugen. Den 28/2 2021 blev klageren opsagt, da hendes stilling blev nedlagt. I perioden 1/10 2021 til 29/4 2022

gennemførte klageren et praktikforløb som kontorfunktion med administrative arbejdsopgaver, og med en ugentlig arbejdstid, der blev optrappet fra 6 timer til 15 timer ugentligt. Den 1/5 2022 blev klageren ansat på praktikpladsen 15 timer ugentligt, og den 10/11 2022 fik klageren tilkendt fleksjob på 10 timer ugentligt.

Klageren er omfattet af to pensionsordninger med dækning ved tab af erhvervsevne. Ordning [1] er en privat ordning tegnet den 1/10 2016, og giver ret til dækning ved tab af erhvervsevne, såfremt forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering, er nedsat med mindst halvdelen, og forsikredes indtjening er nedsat med mindst halvdelen. Ordning [2] er tegnet den 1/5 2019 gennem klagerens arbejdsgiver, og giver ret til dækning, såfremt forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering, er nedsat med mindst 50 procent, og den forsikredes indtjening er nedsat med mindst 10 procent. Den 1/1 2023 overgik ordning [2] til fripolice, og den 1/9 2023 videreførte klageren ordningen privat med tilbagevirkende kraft til den 1/1 2023. Den videreførte ordning [2.a] giver ret til dækning, såfremt erhvervsevnen er nedsat med 2/3.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser og ydet præmiefritagelse fra 1/1 2021 til 30/9 2022, hvor selskabet har stoppet ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen.

Klageren ønsker fortsat dækning ved tab af erhvervsevne efter den 1/10 2022, samt at selskabet skal dække klagerens repræsentationsudgifter forud for sagens anlæg ved nævnet. Klageren har anført, at hun har været arbejdsprøvet uden for sit normale arbejdsområde. Praktikforløbet har vist, at klageren ikke kan arbejde mere end tre dage om ugen, da der skal være restitutionstid imellem fremmødedagene, og at den maksimale arbejdstid er 12 timer ugentligt. Klageren har i praktikken ydet sit maksimale, og det konkluderes, at praktikken har været retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked. Klageren har anført, at hun lider af depression, stress og belastningsreaktion med PTSD-elementer, og at der - i perioden under sygemeldingen - ikke er sket en væsentlig varig forbedring af tilstanden. Videre har kommunen - ved tilkendel-

se af fleksjob - vurderet, at klagerens arbejdsevne er begrænset til 10 timer ugentligt med skånehensyn.

Selskabet har anført, at det helbredsmæssigt ikke er dokumenteret, at klageren opfylder betingelserne for udbetaling. Klageren blev sygemeldt med arbejdsrelateret stressbelastning og depression, som kom til udtryk i form af manglende energi, overskud, kognitive gener og migræneanfald. Klageren har været til psykologbehandling og Body SDS-behandling med positiv effekt, samt i medicinsk behandling mod depression, som har haft en skærmende og stabiliserende effekt. Der er ikke beskrevet nogen svære psykiske lidelser i de lægelige akter, og der er ved objektiv undersøgelse fundet normale psykiske forhold. De faktorer som udløste klagerens arbejdsrelaterede stress og depression er ikke længere til stede, og der fandtes klar bedring i klagerens tilstand efter opgøret af klagerens arbejde på seneste arbejdsplads. Selskabet har også anført, at klagerens afklaringsforløb i kommunalt regi har været utilstrækkelig til at dokumentere klagerens nedsatte erhvervsevne, idet klageren ikke har været arbejdsprøvet over 15 timer, og idet klageren ikke har været arbejdsprøvet i andre funktioner. Det var klagerens subjektive opfattelse, som lå til grund for, at hun ikke skulle arbejde mere end tre dage ugentligt. Kommunens vurdering af, at klagerens arbejdstid er begrænset til 10 timer med skånehensyn, findes ikke at være retvisende. Der er uoverensstemmelser mellem kommunens vurdering af klagerens arbejdsevne, og det reelt formåede i klagerens praktik.

Det fremgår af specifik helbredsattest af 30/11 2020, at "Dette er 2. gang hun er sygemeldt langvarigt med stress. Denne gang svinget meget op og ned. Endt med at udvikle en depression pga langvarig belastningsreaktion. Har i flere omgange forsøgt starte op igen på deltid med langsom optrapning, men har haft rigtig svært ved dette. Magtede at komme op på 12 timer ugentlig, fordelt på 4 dage, den 5. dag gik hun til Åben og rolig forløb kommunalt. Følte sig meget presset arbejdsmæssigt, kunne ikke klare at skulle noget hver dag... Depression, det går fremad på nuværende medicin. Prognosen god. Stress: Har søvnbesvær, konc. besvær, træthed, hukommelsesbesvær, tristhed, grådlabil, intet initiativ, usikker, svært ved at overskue noget. Prognosen usikker mht stress, da det er 2. gang hun er nede med stress, og denne gang

har hun endnu sværere ved at arbejde sig op igen i arbejdstimer, er nu fritstillet, men kunne aktuelt ikke komme højere op end 12 timer pr. uge før hun blev presset".

Det fremgår af generel helbredsattest af 23/6 2021, at "Har tit øresusen/tinnitus, specielt under belastninger. Svært at tage sig sammen, svært ved at gøre ting færdig. Nødt til at dele selv rengøring og at handel ind over flere dage. Behov for at hvile 1-2 gange i løbet af dagen. Udskyder tit opgaver til næste dag... Psykisk fremstår hun relevant, lidt opgivende da hun er ked af det lange forløb. Ikke udpræget depressiv, der er god effekt af medicinen. Er afsluttet psykolog, med en aftale om at kontakte hende ved forværring. Har fået mange gode redskaber til at takle sine problemer og reaktionsmønstre... Medicinsk behandling af depression. Har været igennem psykologforløb, samt stress kursus, haft stor glæde af dette. Anbefales kursus i evt. mindfulness eller meditation, da dette har vist sig meget effektivt hos hende. Går til regelmæssige opfølgninger ved egen læge... Mht stress symptomer, så er prognosen dårlig, da hun har været udsat for stress og psykisk vold gennem rigtig mange år. Mener hendes tilstand er kronisk, og at det er urealistisk at tro hun vil kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet på fuldtid. Sidste arbejde kunne hun maks komme op på 12 timer ugentlig. En arbejdsprøvning må afgøre hvor mange timer hun kan klare, men lige nu er mit gæt 12- 20 timer ugentlig, afhængig af arbejdets art".

Det fremgår af afsluttende evaluering af 12/5 2022 på praktikforløb, at "Jf. det gennemførte praktikforløb og [Klageren]s helbredsmæssige situation, vurderes det på det foreliggende grundlag aktuelt ikke realistisk at kunne pege på yderligere udviklingsmuligheder i forhold til hendes funktionsevne. Aktuelt er hun stationær og praktikken har vist en funktionsevne med en ugentligt effektiv arbejdstid på ca. 13-15 timer/u fordelt på 3 fremmødedage a 4½-5 timer med hviledage imellem. Det vurderes at [Klageren] har kæmpet hårdt og at hun absolut har nået sin grænse på denne timesats... Det er undertegnede opfattelse at [Klageren] har fulgt de opstillede skånehensyn og derved har medvirket til et optimalt billede af sine ressourcer. Følgende skånehensyn er imødekommet i forløbet: • Nedsat tid og restitutionsdage mellem fremmødedage • Struktur - en opgave af gangen • Ikke for mange deadlines • Mulighed for at

holde pause. • Rolige omgivelser... Det vurderes at praktikken har været retvisende i forhold til det ordinære arbejdsmarked og der kan således ikke peges på andre funktioner, hverken hos pågældende arbejdsgiver eller på det øvrige arbejdsmarked, der kan stille funktioner til rådighed, som aktuelt vil kunne øge hendes effektivitet i nogen væsentlig grad".

Det fremgår af lægeattest af 21/6 2022, at "Har siden 1.10.21 været i praktik , har kæmpet sig op til 15 timer ugentlig, dette er nok i overkant, den sidste time dagligt er uproduktiv og hård. Er meget glad for sit nuværende arbejde, og er fastansat pr. 1.5.22... Har behov for der er tryk, ro og flexibilitet på en arbejdsplads, hvilket hun har fundet hos nuværende arbejdsgiver... Hun har behov for god oplæring i nye opgaver og at der er tid til de arbejdsopgaver hun skal løse, da hun er meget pligtopfyldende, og derfor hurtig bliver usikker og presset hvis hun ikke føler der er tid til at gøre arbejdet korrekt... Overveje om flexjob bør sættes ned til mellem 12-15 timer, da jeg er usikker på om hun på sigt kan magte 15 timer ugentlig. Det er ikke realistisk hun vil kunne indgå på normale vilkår på arbejdsmarkedet".

Det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 26/9 2022, at "nu længerevarende belastningsrelateret tilstand, her med PTSD-elementer, efter tidligere mangeårigt voldeligt forhold. Endvidere forstærkede stress/ belastningsrelaterede symptomer efter to på hinanden følgende belastende perioder på tidligere arbejdspladser. Undersøgte har beskrevet recidiverende depressioner, hvor hun aktuelt skønnes at være tæt på remission efter sit andet depressive gennembrud. Hun skønnes at have en fortsat risiko for fornyede depressive nedsving ved længerevarende belastninger ud over mestringsgrænsen. Undersøgte har endvidere beskrevet udvikling af angst i kravsituationer. Hun har migræne, med øget frekvens og intensitet af migræneanfaldene, når hun presses...Der anbefales fortsat psykofarmakologisk behandling med antidepressiva... Der må ligeledes anbefales fortsatte psykoedukative og støttende samtaler ved psykolog. Behandlingstiltag kan udelukkende forventes at have et vedligeholdende sigte. Der vurderes at være tale om en vedvarende tilstand med en længerevarende belastningsrelateret symptomatologi, der ikke forventes at bedres inden for en i hvert fald årelang tidshorisont... Undersøgte har beskrevet reducerede kognitive og eksekutive funktioner, som ofte ses efter længerevaren-

de stress/belastning og som delvist kan tilskrives et højt niveau af det 'kroniske stresshormon' kortisol. Konklusivt skønnes undersøgte at have en nu kronisk forløbende belastningsrelateret tilstand, her med PTSD-elementer, samt en ligeledes kronisk risiko for udvikling af depressive gennembrud, særligt efter belastende perioder. Herudover har hun angst udvikling i kravsituationer... Der vurderes at være en fin og kausal sammenhæng mellem undersøgtes anamnese og sygdomsudvikling samt stillede diagnoser og påvirkning af funktionsniveau".

Det fremgår af kommunal tilkendelse af fleksjob den 9/11 2022, at "Vi vurderer, at du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne, og at du ikke vil kunne fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at der lavet en afklaring af din arbejdsevne, som viser, at du med skånehensyn, kan arbejde 10 timer om ugen. Vi vurderer, at din aktuelle arbejdsevne er begrænset til en arbejdstid på 10 timer om ugen. Derfor mener vi, at det giver mening at tilbyde dig et fleksjob, hvor du får mulighed på sigt at øge den effektive arbejdstid".

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/10 2022 overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det af psykiatrisk speciallægeerklæring af 26/9 2022 fremgår, at der vurderes at være tale om en vedvarende tilstand med en længerevarende belastningsrelateret symptomatologi, der ikke forventes at bedres inden for en årelang tidshorisont.

Nævnet bemærker, at det er klageren, som har bevisbyrden for, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har bevist, at hendes generelle erhvervsevne efter den 1/10 2022 er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet skal derfor genoptage sagsbehandlingen og yde dækning i overensstemmelse med det dagældende aftalegrundlag på ordningerne 1 og 2. Nævnet bemærker, at der herefter ikke er anledning til at tage stilling til tvisten relateret til klagerens private videreførelse af ordning [2] pr. 1/1 2023.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren er diagnosticeret med belastningsreaktion, periodisk depression og angsttilstand, og at klageren lider af betydelige helbredsmæssige gener herunder migræneanfald, tinnitus, søvnbesvær, koncentrationsbesvær, træthed, hukommelsesbesvær, samt svingende humør og overskud.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at det af psykiatrisk speciallægeerklæring af 26/9 2022 fremgår, at "Konklusivt skønnes undersøgte at have en nu kronisk forløbende belastningsrelateret tilstand, her med PTSD-elementer, samt en ligeledes kronisk risiko for udvikling af depressive gennembrud, særligt efter belastende perioder. Herudover har hun angst udvikling i kravsituationer".

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens tilstand har medført et væsentligt nedsat funktionsniveau, og at klageren har omfattende skånehensyn i form af nedsat tid og restitutionsdage mellem fremmødedage, struktur – en opgave ad gangen, ikke for mange deadlines, mulighed for at holde pause og rolige omgivelser.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren i sin arbejdsprøvning og efterfølgende fleksjob ikke har været i stand til at arbejde mere end 15 timer om ugen. Af afsluttende evaluering af 12/5 2022 på praktikforløb fremgår det, at praktikken har vist en funktionsevne med en ugentligt effektiv arbejdstid på ca. 13-15 timer/u fordelt på 3 fremmødedage a 4½-5 timer med hviledage imellem, at klageren har kæmpet hårdt, og at hun absolut har nået sin grænse på denne timesats. Videre fremgår det, at der ikke kan peges på andre funktioner, hverken hos pågældende arbejdsgiver eller på det øvrige arbejdsmarked, der kan stille funktioner til rådighed, som aktu-

Ankenævnet for Forsikring

43.

99653

elt vil kunne øge klagerens effektivitet i nogen væsentlig grad. Egen læge har i lægeattest af 21/6 2022 vurderet, at det bør overvejes om fleksjob bør sættes ned til mellem 12-15 timer, da egen læge er usikker på, om klageren på sigt kan magte 15 timer ugentligt. Videre har kommunen ved tilkendelse af fleksjob den 9/11 2022 vurderet, at klagerens arbejdsevne med skånehensyn er begrænset til 10 timer ugentligt.

Udgifter til repræsentation

Efter sagens udfald og omstændigheder i øvrigt finder nævnet, at selskabet skal dække klagerens udgifter til repræsentation forud for sagens indbringelse for nævnet med 5.000 kr. inklusive moms, forudsat at klageren kan fremlægge dokumentation for en sådan repræsentationsudgift.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne efter den 1/10 2022 er nedsat i dækningsberettigende grad. Selskabet skal derfor genoptage sagsbehandlingen og yde dækning i overensstemmelse med dagældende aftalegrundlag. Selskabet skal tilbagebetale den af klageren indbetalte præmie på ordning [2], som blev videreført privat den 1/1 2023. Selskabet skal videre dække klagerens omkostninger til repræsentation med 5.000 kr. inklusive moms, forudsat at klageren kan fremlægge dokumentation for en sådan repræsentationsudgift. Allerede forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Ankenævnet *for* Forsikring

44.

99653

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written on a light blue rectangular background.

Peter Thønnings